JURNALUL® S.F.

Premiul Convenţiei Europene de SF
euROcon '94

Anul IV Nr. 110
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ŞI FANTASY
16 pagini - 250 lei

Număr dedicat feminelor

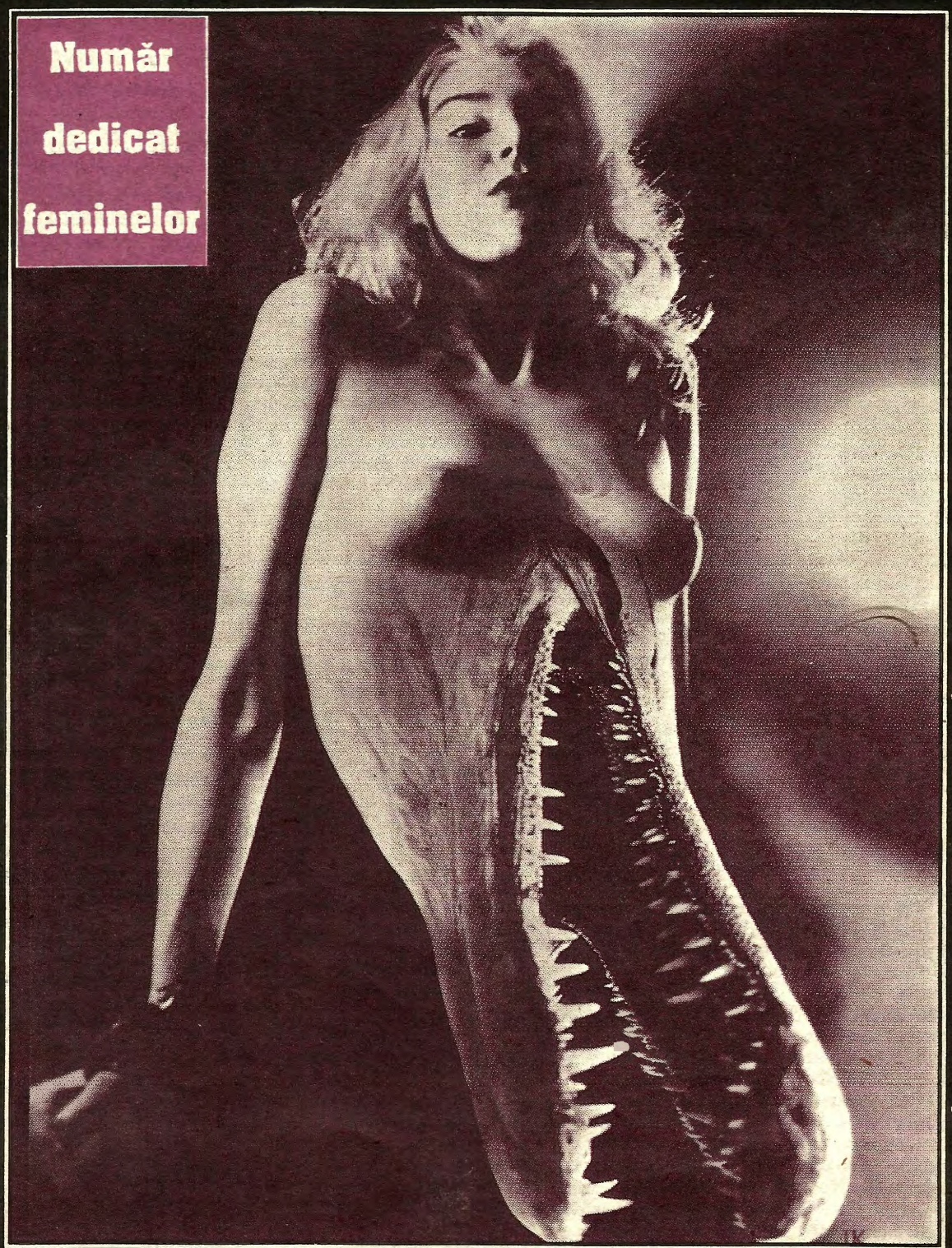

ŞTIRI ŞI INFORMAŢII

CRONICĂ DE CARTE, FILM ŞI MUZICĂ

Joelle Wintrebert

Laura Ahmed

Concurs JSF

Cristina Filip

VITRINA CU ILUZII

Jane Yolen

Medalion Ana Veronica Mircea

LITERATURA HORROR

BOOKSHOP

IMAGINI MIŞCATE

VIDEOMANIA

MUZICA SFERELOR

Și a fost ... luna februarie

Mai trecu o lună fără indexări, cu sesiuni și vacanțe, cu nostalgia zăpezii și ghiocei pre și post decembriști, cu sondaje de opinie ce-ți fac gura pungă și lansări mai mult sau mai puțin alternative, cu (brrr!) vărsat de vînt și consemnări la domiciliu, cu edituri noi și edituri vechi, cu emisiuni TV- unde n-ai voie să mai apari fiindcă, drăguliță doamnă, mușchii lor voit-au să semneze *„contractul colectiv de muncă"* și persoanele mult prea publice fac propagandă electorală (da' ce Star Trek nu face *promoșîn* la cocaină?), așa că stai să-i înfig puțin bormașina în spate să-i văz culoarea hemoglobinei, cu machete și fanzine, cu emisiuni radio și aniversări, cu H.T. Francis care declară că redacția de la CURIERUL NAȚIONAL e subredacție a JSF așa că *Good bye, Aurel Cărășel!, Welcome Mara, Nicu, Tibi, Sebastian, Welcome generație '90!*, cu medalioane și premii anuale, cu *„Săritorii în gol"* și *„Lumi paralele"*, cu *-Dumnezeule mare !* - un scriitor român, încă în viață și sefist pe deasupra declarat *OMUL ZILEI*, cu multe și minunate zile de lectură, cu .....

.....!

și asta numai în 16 pagini de format A4.

Multe ar mai fi poate de spus despre februarie, dar orele-s tîrzii, spațiul e mic și mărțișorul bate-n ferestre așa că sfios îndoi timpu-n cochilie și las feminele, *ființele fără de care Convențiile ar fi bicolore și Scandic*, să vă șoptească povești pînă spre ziuă, cînd SFioasă Șeherezada tăcu.

Adrian Bănuță

1. Spațiile goale se completează după/cu gustul dumneavoastră și cu ce mai vreți voi (Nota mea).

AM PRIMIT LA REDACȚIE

● ZINOMANIA - Noutățile sosite din "Prima Republică a României" (adică Ploiești). Dacă spre sfîrșitul anului trecut *quo vadișii* hibernau pe antologie, odată cu noul an au demarat în trombă: deja două numere noi (8 și 9) ale fanzinului Katharsis. Nouă este și trecerea la coperți color precum și discreta notație "fanzin al *mișcării* QUO VADIS?". Ambele numere sînt fanzine de autor: Don Simon *(două texte: "Zbor deasupra orașului" și "Nicholson")*, respectiv Cătălin Ionescu *(critiquezin: o trecere în revistă extrem de sistematică a totalității Almanahurilor Anticipația; se pare că deja M.D. Pavelescu dorește să-l includă în Almanahul '95).*

Fanzinul va avea, se pare, o frecvență lunară, următoarele apariții însemnînd texte de *Sebastian A. Corn, Dănuț Ivănescu, Doru Stoica, Mihai Samoilă, Michael Haulică.* Și fiindcă se dorește ca el să reflecte cît mai fidel personalitatea autorului s-a apelat la ceea ce ar putea fi numit MANUSCRIS-FANZIN *(renunțîndu-se deliberat la serviciile computerelor pentru obținerea unui grad sporit de manufacturare).*

○ IDEM - Se pare că s-au dezghețat și cei de la String: și ei pregătesc două numere noi din fanzinul "STRING": 8 și 9 (vor conține texte de *Dan Dumitrescu*, respectiv *Claudiu Murgan*).

● MEDIATIZĂRI - Am fost vizitați la redacție de echipa "alternativă" TV de la Tele M Iași. Adică Michael (cu alternativa Mihai) Haulică (cu alternativa Samoilă). Întăriți cu cameramanul Romeo.

Au fost intervievați pe *Ana-Maria Negrilă, Mara Popa, A. & I. Bănuță, Sebastian A. Corn, Liviu Radu, Florin Pîtea* la care s-au adăugat reprezentanții editurilor Olimp *(Vlad Grigore)* și Nemira *(Costel Postolache)*. Adrian Bănuță și Florin Pîtea s-au lansat în reclama alternativă TV.

○ IDEM - Din emisiunea FLASH SF de săptămîna trecută am aflat cu stupoare că Michael Haulică și Mihai Samoilă se numără printre membrii de bază ai cenaclului Quasar. Noi și chiar și ei știam/știau că fac parte din Clubul ALTERNATIV SF. Probabil că la Iași alternativ, se fac rotația cadrelor.

● BEDOFILIA - Am primit la redacție vizita vechiului nostru prieten și colaborator DODO NIȚĂ prin intermediul căruia ne-au parvenit numărul 2 al periodicului de informații al *Asociației Benzii Naționale Românești* și numărul 79 al suplimentului *Mini-Azi* (în care există și un elogios articol despre JSF). *"LA B.D. EN ROUMANIE"* - periodicul de care aminteam mai sus: 4 pagini format A4 - este bilingv (română-franceză) și, în afară de informații (ce desenatori români au mai fost publicați în străinătate și unde, o listă a periodicelor ce publică BD), conține un articol despre Salonul de Bandă Desenată.

Redacția buletinului este compusă din Dodo Niță, Călin Stoicănescu și Florin Dănilă. Cei care doresc să intre în posesia acestui buletin informativ pot suna la Tel 051/19 84 44 Dodo Niță.

○ IDEM - Din alte surse am aflat că în Craiova același inimos Dodo a organizat la Muzeul de Artă, împreună cu Alianța Franceză, o expoziție de bandă desenată.

● EDITORIALE - Sfîrșitul săptămînii trecute a prilejuit editurii Nemira ocazia de a ne "înfige" încă trei volume în bibliotecă *(ca alea "trei glonți la rădăcină" ale lui Andrii Popa):*

Ursula K. Le Guin - Deposedații, 3500 lei, 319 pag.

Luigi Menghini - Reacție în lanț, 2500 lei, 202 pag.

Robert Silverberg - Interfețe periculoase, 3500 lei, 315 pag.

○ IDEM - Editura Cristian din Craiova pare hotărîtă să-și facă o reintrare în forță pe piața cărții SF în stilul cu care editura olteană ne obișnuise acum mai bine de un an. După toate probabilitățile este vorba de celebra trilogie a lui Brian Aldiss *HELICONIA - Primăvara, Vara și Iarna.*

● ANIVERSĂRI - Luna aceasta și-au sărbătorit (sau li s-a sărbătorit) ziua de naștere următorii: *Michael Haulică (1.02), Norman Spinrad (5.02), Jules Verne (8.02), Mihail Grămescu (15.02), Rosny-aîné (17.02), Philip K. Dick (19.02), Mihaela Gheorghe (28.02).*

○ IDEM - Pe 25 .02 a.c. cenaclul QUASAR a sărbătorit 16 ani de la înființare. La mulți alții și la mai mare!

● Am primit și revista *AURA, revistă de mistic și fantastic*, editată de Alexei Zlotnic din Chișinău. (În limba rusă!) Unul dintre articole face referințe la Jurnalul SF și la euROcon 1994.

● În ultimul număr al fanzinului canadian TEMPS TOT, Christian Martin semnala primirea numărului JSF integral SFera și mulțumea pentru autografe.

Ionuț Bănuță

Eurocon '95

Programul călătoriei delegației române la Eurocon defalcat pe zile:

16 august, ora 9.00 - plecarea din București spre Oradea. Cazare la Băile Felix.

17 august, ora 7.00 - plecarea spre Viena.

17 august, ora 19.00 - sosirea la Viena. O noapte de cazare și o zi de vizită a capitalei austriece.

18 august, ora 20.00 - plecarea spre Munchen-Stuttgart.

19 august, ora 10.00 - sosirea la Stuttgart. Vizitarea orașului și cazare o noapte.

20 august, ora 7.00 - plecarea către Paris.

20 august, ora 20.00 - sosirea la Paris. Cazare.

21-22 august - vizitarea orașului.

23 august, ora 10.00 - plecarea spre Calais.

23 august, ora 15.00 - traversarea Canalului Mînecii.

23 august, ora 15.00 - sosirea pe teritoriul britanic. Plecarea spre Glasgow.

24 august, ora 10.00 - sosirea la Glasgow. Cazare. Program Congres.

25-28 august - program Congres.

28 august, ora 20.00 - plecarea spre Londra.

29 august, ora 10.00 - sosirea la Londra. Cazare la Hotel Lords. Vizitarea orașului.

30 august - program Londra.

31 august, ora 13.00 - plecarea spre Folkestone. Traversarea Canalului (24.00).

1 septembrie, ora 14.00 - sosirea la Strasbourg. Cazare și vizitarea orașului.

2 septembrie, ora 7.00 - plecarea spre Munchen.

2 septembrie, ora 14.00 - cazare și vizitarea orașului Munchen.

3 septembrie, ora 11.00 - plecarea spre Salzburg. Vizitarea orașului.

3 septembrie, ora 23.00 - plecarea spre Budapesta-Nădlag-București.

4 septembrie, ora 23.00 - sosirea la București.

JURNALUL ®

Editat de : INTACT SF

PREMIILE CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Adrian BĂNUȚĂ (REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de: Nicolae C. ARITON, Ionuț BĂNUȚĂ, Remus CERNEA, Mihail GRĂMESCU, Florin Iulian HRIB, Isabela ION, Cristian IONESCU, Liviu RADU Cătălin TENIȚĂ, Florin Mircea TUDOR, Don SIMON.
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI :
Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector 1, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*
Culegere: *Steliana NEGHIRLĂ*
Corectură: *Remus CERNEA*
Montaj offset: *Georgiana DUCMAN Mariana SEBE Silvana GREERE*

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11895 Telefax 312943 București - România Piața Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor șef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

FEMEIA ŞI SCIENCE FICTION

Joelle WINTREBERT

Atunci cînd, în 1975, am acceptat postul de redactor-şef la HORIZONS DU FANTASTIQUE, am făcut o constatare stranie: primeam foarte puţine texte de SF scrise de femei. Descoperisem SF-ul modern în 1968, la îndemnul unei prietene, şi citisem destule texte importante semnate de femei pentru a fi pusă pe gînduri de această observaţie. Am ajuns la concluzia că această problemă avea cauze sociologice şi istorice şi că, în curînd, aveam să îi ajungem din urmă pe americani. Dar, după aproape zece ani, cînd am preluat conducerea antologiilor UNIVERS, situaţia nu se schimbase deloc: odată cu dispariţia Christinei Renard şi a Juliei Verlanger (alias Gilles Thomas), rămăsesem, practic, singura romancieră franceză, dacă avem în vedere faptul că Elisabeth Vonarburg locuieşte în Quebec, că Sylviane Corgiat scria pe atunci numai împreună cu Bruno Lecigne şi că pseudonimul Michel Grimaud ascundea, de asemenea, un cuplu masculin/feminin.

De ce scriu femeile fiction? Cum puteau să ignore ceea ce mie mi se părea a fi literatura timpurilor noastre, prin excelenţă? De ce neglijăm această şansă nesperată de a lărgi haina învechită în care eram închise, o haină devenită mult prea strîmtă? Din ce motive nu propuneau ele un punct de vedere asupra realităţii, care să spargă canoanele sistemului nostru de gîndire, generînd o nouă percepţie, noi valori, noi modele? De ce refuzau oare acest formidabil instrument critic ce ne îngăduie să desemnăm racilele care ne pun în primejdie lumea? Să devii oglinda spaimelor şi speranţelor, să-l faci pe cititor să îşi pună întrebări, să-i oferi idei şi apetit pentru schimbare, oferindu-i totodată pasiunea unei intrigi de neuitat, iată cîteva atribute deloc neglijabile ale acestui gen literar, nu-i aşa? De ce nu puseseră oare femeile stăpînire pe literatura SF?

Cu toate acestea, conform părerii majorităţii istoricilor literari, părintele genului fusese o femeie, Mary Shelley, cu FRANKENSTEIN (1818): „Combinînd critica socială şi noile idei ştiinţifice, zugrăvind, totodată, un tablou al propriei epoci, Mary Shelley a devansat metodele utilizate de H. G. Wells şi de autorii care i-au urmat, în romanele lor ştiinţifice" (Brian Aldiss – BILLION YEAR SPREE, 1973). Şi totuşi, un sondaj realizat de revista ASTOUDING, în 1949, dezvăluia faptul că 94% din cei ce citeau science fiction erau de sex masculin; cît despre autorii de sex feminin, aceştia puteau fi număraţi pe degetele celor două mîini...

Era oare o chestiune legată de etichetă? Cuvîntul „ştiinţific" juca rolul de sperietoare? Mai mult ca sigur, deoarece acest domeniu al cunoaşterii dăduse de nenumărate ori, de-a lungul secolelor, măsura misoginismului său.

Totul a început încă din antichitatea greacă; să ne amintim cîteva fraze ale lui Aristotel: „Femeia ca atare este pasivă, bărbatul ca atare este cel activ"; „Femeia este, ca să zic aşa, un mascul mutilat" (De unde ne dăm seama că Freud nu a inventat, de fapt, nimic nou!); „Legătura dintre bărbat şi femeie este, în mod natural, cea dintre superior şi inferior" etc...

„Ştiinţa modernă", aşa cum s-a constituit ea în secolul al XVII-lea, este o întreprindere care însumează valori aşa-numite masculine, permiţînd bărbaţilor să îşi afirme superioritatea faţă de femei. În secolul XVII, bărbatul este, mai presus de orice, un creier, iar femeia, doar sensibilitate şi sex. Ce părere aveţi despre acest text medical din 1659: „Femeile, datorită sexului lor, rece şi umed, nu pot fi dotate cu o judecată la fel de profundă ca cea a bărbaţilor; se constată că ele pot dobîndi unele cunoştinţe în domenii mai simple, dar reuşesc foarte rar să treacă de raţiunile superficiale atunci cînd este vorba de ştiinţa profundă"?

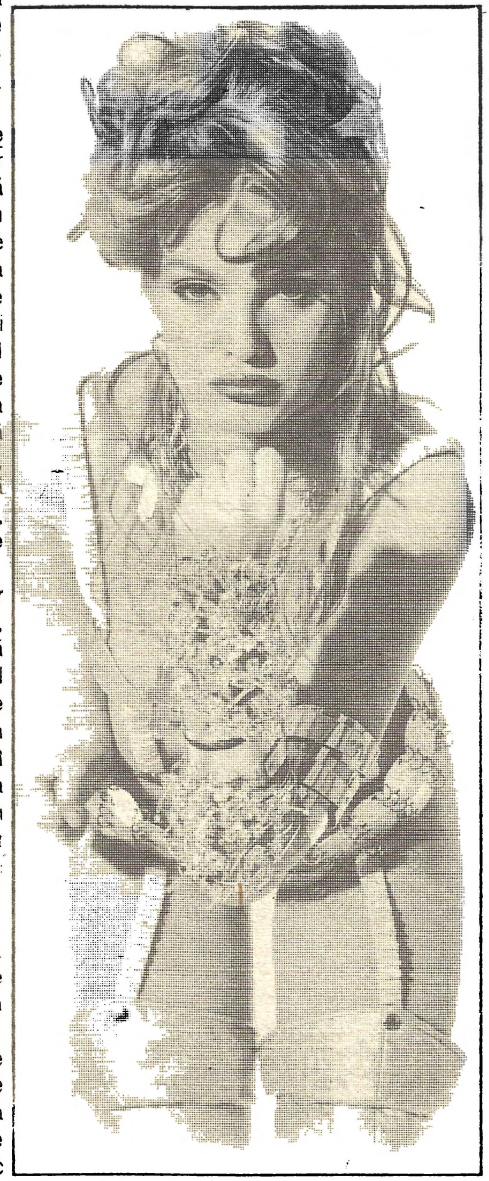

Atunci cînd Margaret Cavendish, ducesă de Newcastle, manifesta interes pentru ştiinţă, ea se grăbea să recunoască superioritatea masculină: „Să nu vă aşteptaţi ca eu să scriu cu la fel de mult discernămînt şi spirit ca un bărbat; căci eu sînt de sex feminin, iar natura a alcătuit creierul acestui sex din elemente reci şi foarte moi".

De altfel, ni se pare deosebit de sugestiv faptul că, în secolele XVI şi XVII, bărbaţii s-au străduit să elimine femeile din practica medicală şi să înlocuiască moaşele, pentru a „pune mîna", ca să zic aşa, pe actul naşterii.

În 1871, în „ORIGINEA OMULUI", Darwin declara că femeia are o „putere intelectuală" şi posibilităţi creatoare mai reduse.

În 1887, George J. Romanes reia acelaşi refren: „Nu încape îndoială, spiritul femeii este în mod foarte clar sub nivelul celui bărbătesc".

Asemeni băştinaşilor pentru conchistadori, femeia înseamnă Celălalt. Se ştie în ce fel ştiinţa a încercat să dovedească inferioritatea creierului feminin, sau a celui indigen. Această tradiţie este departe de a fi dispărut: în 1987, sociobiologul David P. Barash afirma că „însăşi natura este sexistă".

Bărbaţii sînt cu toţii de acord că femeia este o fiinţă nesătulă din punct de vedere sexual. Ei se tem că nu o vor putea satisface. „În pat, virilitatea masculină este, inexorabil, dependentă de voinţa femeii" (THE FEAR OF WOMEN – Wolfgang Lederer, 1968). Pentru a-şi da curaj, bărbaţii concep strategii defensive: bărbatul este cel activ, femeia este pasivă şi, în consecinţă, trebuie să se supună stăpînului ei. La mijlocul secolului XIX, doctorul Aeton afirma că: „o femeie modestă doreşte rareori o recompensă sexuală pentru sine însuşi". Aceasta explică, în parte, şi gelozia fantasmagorică a omului alb faţă de negri care, chipurile, ar fi mai la înălţime din punctul de vedere al potenţei sexuale!

Sexismul „ştiinţific" este însoţit de o ideologie patriarhală şi de un refuz general al aşa-numitelor „valori feminine": tandreţe, senzualitate, spontaneitate afectivă şi apetit pentru relaţiile umane. Cultul ştiinţei are o importanţă semnificatorie culturală; el obligă societatea să-şi pună problemele în termenii stricţi ai raţionalităţii şi să le conceapă în termeni ca dominaţie, raporturi de forţă, competiţie. Rezultatul? O permanentă tensiune şi agresivitate.

Tentativele făcute la începutul secolului XIX de către utopişti, pentru care emanciparea femeii constituia nu doar un obiectiv preferabil, ci chiar modalitatea de a accede la o lume mai bună, au rămas fără urmări. Este interesantă compararea socialismului utopic al lui Fourier şi al Saint-Simonienilor, care acordau atenţie sentimentelor, sufletului şi imaginaţiei, cu „socialismul ştiinţific" al lui Marx şi Engels, care puneau accentul pe raţiune, obiectivitate, eficacitate, forţă şi dominare. Emanciparea femeii nu mai era cauza emancipării generale, ci doar „măsura ei naturală".

„Progresele sociale se înfăptuiesc datorită progresului femeilor spre libertate, iar decadenţa are loc în urma îngrădirii libertăţilor femeii". Dacă ne gîndim la cele ce se petrec azi în ţările islamice, ajungem la concluzia că această frază a lui Fourier este mai actuală ca oricînd.

Evoluţia femeilor în SF, fie ele autoare, protagoniste ale marilor romane sau cititoare, este revelatoare pentru istorie în general şi, în particular, pentru istoria SF-ului, cu blocajele ei socio-istorice şi, culmea culmilor, cu incapacitatea sa de a le depăşi pe calea imaginarului.

În cursul primei jumătăţi a secolului XX, ideologia patriarhală a ştiinţei triumfătoare masculine nu a fost pusă în discuţie. Femeile, ca autori şi cititori constituiau o excepţie. Atunci cînd publicau, o făceau sub pseudonim, ca Francis Stevens, între 1917-1923, despre care se credea că ar fi Abraham Merritt (era vorba, de fapt, despre Gertrude Barrows Bennet), sau Andre Norton

(pseudonimul lui Alice Mary Norton, obligată de editorii săi să își masculinizeze numele, deoarece nu voiau să își deruteze cititorii). În anii treizeci, alte autoare se ascundeau dincolo de inițialele neutre, ca și C.L. Moore, sau foloseau camuflajul unui prenume mixt, cum a fost cazul lui Leigh Brackett, în anii '40; despre aceasta s-a afirmat că scrie „ca un bărbat" (ea a scris și scenariile unor filme ca „Marele somn", în 1946, „Rio Bravo", în 1958, pentru Howard Hawks, sau „Imperiul contraatacă", pentru George Lucas). Merită subliniat că și după ce opinia publică a acceptat faptul că și femeile puteau scrie SF, unele scriitoare au continuat să utilizeze pseudonime. Chiar și Ursula K. LeGuin, care, în astfel de probleme, nu poate fi considerată reacționară, avea să cedeze ispitei de a semna doar cu inițialele o nuvelă apărută în 1969 în PLAYBOY... Ceva mai tîrziu, și-a exprimat public regretele.

Dar exemplul cel mai celebru și cel mai savuros este cel al lui Alice Sheldon, alias James Tiptree jr., a cărei identitate misterioasă va mai face să curgă multă cerneală. Samuel Delany o va numi „mascul șovin", în 1975, Theodore Sturgeon va emite următoarea judecată: „S-a sugerat că Tiptree ar fi o femeie, o teorie pe care eu o găsesc absurdă căci, în opinia mea, exista ceva inelucidabil masculin în scriitura lui Tiptree (în prefața la „WARM WORLDS AND OTHERWISE"). Și totuși, în materie de sexism, Delany și Sturgeon erau niște progresiști... Această persistență în eroare dă foarte clar măsura relativității faimosului poncif al „sensibilității feminine" . Această minimalizare care este o practică frecventă în mediile de informare, utilizată pentru a sublinia care este locul femeii și diferențele care o separă de așa-numitul „sex tare". Iar atunci cînd M. Faravel descrie un viol, în antologia „Patru miliarde de soldați", o ziaristă îi reproșează că este „total lipsită de sensibilitate feminină și chiar mai sadică decît bărbații"!.

Revenind la publicațiile din prima jumătate a acestui secol, e limpede că femeile nu se puteau regăsi în paginile lor. Alături de un erou arhetipal care exalta virtuțile triumfătoare și ale unui imperialism activ, femeile aveau de ales între patru modele: fecioara înspăimîntată, amazoana crudă, băiețoiul despre care, în final, ne dăm seama că e de-a dreptul atrăgător, (prototip: Lois Lane, în „Superman") iar atunci cînd, în mod excepțional, ele sînt recunoscute drept oameni de știință adevărați, prețul plătit este propria feminitate, iar eroinele sînt urîte, înăcrite și frustate (prototip: Dr. Susan Calvin, în „Eu, robotul", al lui Isaac Asimov).

De altfel, nu exista nici o șansă ca femeile să se poată recunoaște măcar în ilustrațiile revistelor pulp, acele publicații ale anilor treizeci - patruzeci, care încercau să își atragă cititorii cu niște imagini ale coperților inepte, în care libidinoșii *bug-eyed monsters* se repezeau precum King Kong asupra unor creaturi superbe, cu decolteuri sugestive. Ce naiba găseau niște extratereștri la acele ființe atît de diferite de ei? se întreba, în 1977, Harry Harrison. Uitase, pesemne de taica Freud: acei monștri înțesați de atribute falice (nu doar tentacule!), pot fi explicați, fără teama de a greși prea mult, nu doar ca niște extratereștri cu o sexualitate și dorințe categoric diferite de ale noastre, ci și ca o întruchipare a celor mai bestiale instincte ale omului. Eroul tînăr și frumos care o salvează întotdeauna *in extremis* pe frumoasa eroină (precum cavaleria, în filmele western!), ar reprezenta, deci, un supra-eu protector și cenzor; Dr. Jekyll contra Mr. Hyde...

Trebuie să precizăm, însă, că, pe de altă parte, ilustrațiile din revistele pulp aveau o încărcătură sexuală mult mai puternică decît povestirile dulcege din care se inspirau. Era exclus ca micile căpșoare blonde, care compuneau atunci majoritatea covîrșitoare a publicului, să fie pervertite. Robert Heinlein a fost împiedicat să abordeze subiectul sexualității. În ASTOUNDING, John Campbell propovăduia utilizarea în texte a unei baze științifice solide, ceea ce era un progres, dar excludea femeile. El a împiedicat-o pe Anne McCaffrey să prezinte eroine eliberate, emancipate. Pentru a vă forma o idee despre acest personaj, e suficient să menționăm faptul că el se adresa cititorilor săi cu apelativul „Domnilor..." O atitudine care, la urma urmelor, nu are nimic neobișnuit, judecînd pe baza unor întîmplări recente, unele dintre ele fiind trăite de mine însămi. Lucrînd ca reporter pentru revista lunară LE PHOTOGRAPHE, decontul salarial îmi era trimis cu adresa „Domnului..." Același lucru mi s-a mai întîmplat cu editorii de la FLEUVE NOIR. E drept, eram prima femeie care publica la ei fără a-și ascunde sexul. Fusesem precedată de Julia Verlanger, dar ea publica sub pseudonimul Gilles Thomas. Și Sylviane Corgiat publică tot la Fleuve Noir, dar a scris în tandem cu Bruno Lecigne. Atunci cînd trimite editurii un roman semnat cu cele două nume, în ordine strict alfabetică, răspunsul este întotdeauna adresat exclusiv lui Lecigne.

Să ne întoarcem la tematica exploatată în romanele acestei prime jumătăți a secolului. Vom trece peste femeia de știință frustată care a avut puține avataruri, oprindu-ne puțin la cealaltă figură a puterii feminine: amazoana crudă. Prototipul ei poate fi găsit în „She" de H. Rider Haggard (1887), fiind apoi exploatat în romanele lui E.R. Burroughts, în revistele pulp, un exemplu fiind Planet Stories, în seria „Conan", a lui Robert E. Howard și... în romanele lui C.L. Moore, care se va specializa în așa ceva cu seria lui „Northwest Smith", dînd apoi, în „Shambleau" un model de femelă-fantasmă, cu înspăimîntătoare însușiri sexuale. Dar să nu o blamăm prea mult, căci ea a fost și creatoarea primei eroine active din heroic fantasy, Jirel de Joiry, care mînuia sabia ca orice alt erou masculin.

De abia în anii cincizeci, sexul, rămas atunci în filigran, sau chiar în negativ (în toate sensurile cuvîntului), avea să se emancipeze. Această evoluție a coincis cu dispariția revistelor pulp, înlocuite de o literatură mai matură.

Hiroshima a provocat năruirea mitului științei inofensive, ca factor de progres. Ne aflăm în plin război rece. Americanii trăiesc sub spectrul războiului atomic. Revistele de SF se înmulțesc, de parcă în ele cititorii speră să găsească un răspuns prospectiv la mulțimea întrebărilor lor. Acestea vor fi, de fapt, printre puținele organe de presă a căror libertate de expresie avea să fie respectată în cursul perioadei McCarthyste. În afara temerilor legate de războiul atomic, autorii explorau, atunci probleme legate de suprapopulare, poluare, rasism și sexism.

Primul text al lui Philip José Farmer „Amanții" („The Lovers" - 1952), a constituit un șoc pentru lumea bine crescută a SF-ului. Campbell a refuzat să îl publice în ASTOUNDING, calificîndu-l drept dezgustător. El a fost înspăimîntat de noutatea tonului lui Farmer căci, în versiunea lui Campbell despre SF, sexul fusese dintotdeauna un proscris. Cu toate acestea, nu există nimic hard în această lungă nuvelă, care a fost, în cele din urmă, publicată în STARTLING STORIES. Un pămîntean venind dintr-o societate ultra-puritană se îndrăgostește de o lalitha, o creatură extraterestră cu corp de femeie, care, pentru a-și perpetua specia, depinde de o altă rasă. Pantru lalitha însă, reproducerea înseamnă moartea.

Farmer avea să recidiveze în anul următor, cu „Mama" („Mother" - 1953), în THRILLING WONDER STORIES, o povestire freudiană despre o mamă castratoare și fiul ei, naufragiați pe o planetă unde se confruntă cu niște creaturi feminine extraordinare, matrici enorme, avînd aspectul exterior al unor coline pietroase. Și acestea au nevoie de o altă rasă pentru a se putea reproduce. Ele emit mirosuri corespunzînd diferitelor specii de pe planetă, aflate în rut. Animalele capturate zgîriie și mușcă, declanșînd astfel mecanismul reproducerii, care le ucide, transformîndu-le în mase gelatinoase, dezgustătoare. Eroul reușește să evite această soartă deloc de invidiat, comunicînd prin radio cu „gazdele" sale, între ei stabilindu-se relații de dependență și chiar dragoste. Iată cum se sfîrșește nuvela: „Ceasul său biologic pornea înapoi, înapoi, înapoi... înapoi în întunericul umed, în siguranță și căldură. Bine hrănit. Iubit". Cu greu ne-am putea imagina o descriere mai frumoasă a întoarcerii în starea prenatală.

După cum se poate observa, prin mijlocirea temelor xenobiologiei, parazitismului și a sexului, Farmer militează pentru acceptarea diferenței... Ultima sa nuvelă în același registru, „Deschide-mi-te, soră!" („Open to me, my sister!" - 1960) dovedește cît e de greu de acceptat această diferență. Asemeni „Amanților", ea va fi refuzată ca fiind respingătoare, fiind în cele din urmă acceptată de *The Magazine of Fantasy and Science Fiction*. În cuprinsul ei, din nou, un explorator pămîntean e confruntat cu o creatură extraterestră a cărei specie este exclusiv feminină și al cărei mod de reproducere ține de parazitism, dar, atunci cînd el reușește să înțeleagă mecanismul, nu reușește să îl accepte:

„Să ne gîndim. Martia a născut această larvă. Dar, de fapt, larva nu posedă nici una din caracteristicile genetice ale Martiei, care a servit doar drept gazdă. Cu toate acestea, dacă Martia are o iubită, ea va trasmite patrimoniul său genetic prin intermediul unui astfel de virme care va deveni adult, dînd naștere copilului Martiei.

Ridică brațele spre cer, îngrozit.

– Cum reușesc Eeltaușii să-și descurce ascendența? Cum pot fi astfel stabilite relațiile parentale? N-ar fi oare mai simplu ca mama-purtătoare, gazda, să fie considerată adevărata mamă? Într-un anume sens, asta și este, căci ea a fost purtătoarea noului născut. Și care este codul sexual al acestor ființe? Mă îndoiesc că ar putea semăna cu al nostru. De ce să semene? Dar cine are datoria de a se ocupa de creșterea larvei și a copilului? Pseudo-mama? Dacă nu cumva, amanta își împarte cu ea responsabilitățile?! Și legile privind proprietatea... Și cele referitoare la moșteniri? Și... sȘi...

Lane, prăbușit, o privi pe Martia. Aceasta îi întoarse privirea, continuînd să mîngîie cu tandrețe corpul larvei. Pămînteanul clătină din cap.

– M-am înșelat. Eeltaușii și pămîntenii nu se vor putea înțelege niciodată. Compatrioții mei ar vedea în voi niște paraziți respingători. Le-ați zdruncina cele mai adînc înrădăcinate prejudecăți, le-ați viola cele mai puternice tabuuri. Nu s-ar putea obișnui cu voi, nu ați putea coexista, nici măcar nu v-ar putea considera, cît de cît, oameni".

El ucide pruncul-vierme, de parcă ar fi vorba de șarpele biblic, strivindu-l sub călcîie, exact în clipa în care își fac apariția semenii Martiei/Mahrseeya. „Nu sînt o fiară sălbatică!" se apără el. „Am făcut ceea ce am făcut pentru că așa trebuia. Nu puteam să rămîn om, dacă îi acceptam dragostea!". Paradoxal, în ciuda durerii sale, Martia îl iartă, oferindu-i șansa de a-și răscumpăra vina.

(va urma)

TRADUCERE:
HORIA NICOLA URSU

Mihaela Laura AHMED

Spectacol în fumul INTRERUPT

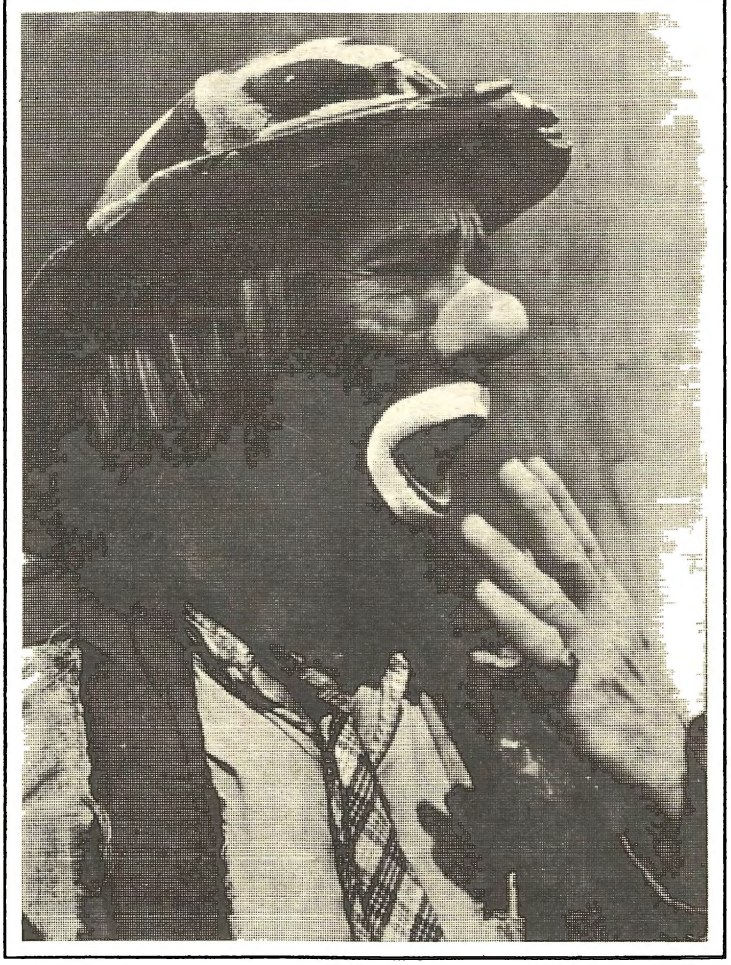

NOI ne îngrijim unii pe alţii, nici nu se mai ştie precis. Cine a început, cum a început, de ce a început această legătură între specii, sînt întrebări ale căror răspunsuri se pierd în istorie şi de care nimănui nu-i mai pasă.

Ne-am născut cu aceste legi nescrise şi le respectăm cum putem mai bine.

Cînd aniversăm a doua fază, mergem la Centru să ne alegem familia de interior. Aşa ni se pare nouă: că îi alegem noi. Dar Acolo am simţit că şi Ei au „ceva" de spus în legătură cu alegerea asta. E un fel de *„dragoste la prima vedere"*. Adică *„acceptare la prima vedere"*.

Am *„acceptat"* cinci indivizi sănătoşi, veseli şi teribil de afectuoşi. Mi-au mers la inimă de cum i-am văzut.

Mîine se împlinesc douăzeci de faze de cînd conviețuiesc cu familia mea de interior. Le-am dat un nume la fiecare, după sex, însă prefer să-i numesc *„ştrengari personali."* Vecinii şi colegii le zic pur şi simplu „animale de casă". Nişte înfumuraţi!

Nu mă interesează gradul de afectivitate la care supravieţuieşte relaţia dintre alţi semeni de-ai mei şi coabitanţi, ştiu doar că ştrengarii personali mă iubesc, iar eu sînt topit după Ei. Nu mă consider un snob, dimpotrivă m-am ataşat de aceşti mititei şi le mulţumesc strămoşilor pentru plăcerea mea de astăzi.

LEGEA ne spune că trebuie să-i purtăm cu noi pretutindeni. Ne-am asumat responsabilitatea pentru vieţile lor, nu-i putem lăsa niciodată singuri şi nesupravegheaţi. Cînd ni se spune *relaş*, ducem familiile de „pitici" la Centru; după o binemeritată vacanţă, ne întoarcem cu forţe proaspete la muncă şi la îndatoririle familiale.

Mie relaxările astea mi-au creat stări de panică. Înebunit de grija amicilor mei, relaşul mi-a devenit coşmar, iar doctorul firmei unde lucrez mi-a recomandat să-mi petrec concediile numai alături de familie. Perfect!

Coabitanţii noştri au un fel de limbaj bazat pe sunete, semne şi atingeri. Nu le înţeleg în totalitate limba şi nici nu mă prea interesează ce comunică între Ei. E suficient că ne înţelegem printr-un cod comun. De la Institut am fost considerat un tip comod în gîndire, de ce mi-aş dezminţi renumele învăţînd o limbă care nu mi-ar folosi la nimic. Am auzit undeva că afecţiunea reciprocă şi încrederea tacită reduce comunicarea la intuiţie organică. E adevărat! Experienţa proprie nu te minte niciodată.

Am încredere deplină în familia mea de ştrengari. Nu complotează împotriva mea, nu văd nici un motiv pentru care să-şi dorească să „evadeze" şi au şi Ei încredere în mine. De ce n-ar avea? Viaţa lor depinde de a mea şi le sînt o gazdă excelentă.

Menirea mea este să-i îmbrac, să-i hrănesc, să-i spăl, să-i distrez şi să-i protejez: Au trupurile plăpînde şi trebuie să fiu atent cum merg, cum mă aşez, să nu mă clatin prea tare, să nu mă zbengui ca-n copilărie. Fiind aşa de mici şi subţirei îi port pe toţi cinci cu mine în fiecare clipă (chiar şi cînd dorm). Nu ştiu de ce-mi fac atîtea griji ca să nu-i strivesc, fiindcă au dovedit că sînt mai bine făcuţi de Mama Natură decît mine.

Cînd am căzut de pe barjă, eu mi-am fracturat cîteva coaste, iar dumnealor nu au păţit nimic. Au ştiut să-şi amortizeze căderea, fiindcă sînt înzestraţi cu un simţ al echilibrului foarte dezvoltat.

M-au îngrijit cît timp am stat în pat. Mi-au schimbat ciclic pansamentele, mi-au dezinfectat rana şi mi-au suturat-o, m-au oblojit mai bine ca oricare dintre surorile noastre medicale. M-a felicitat şi doctorul pentru achiziţionarea unor exemplare atît de pricepute şi ataşabile.

Ah, dar sînt plini de calităţi! Întotdeauna mi-au curăţat interiorul şi mi-au uns umflăturile din măruntaie. Îmi intră prin orificiile corpului şi pot sta nestingheriţi înăuntru zile în şir, dacă le dau hrană, apă şi aer. Stau acolo pînă mi se vindecă plesniturile pielii şi leziunile mai uşoare, aşa că fac întotdeauna economie de bonuri. În loc să le „donez" la spitale, le donez prin cîrciumi, distrîndu-mă în familie!

Şeful de echipă m-a propus pentru primă. Habar n-are prostul că Eu n-am nici un merit în salvarea încărcăturii barjei. Dacă nu erau ştrengarii mei personali, barja ar fi clacat şi s-ar fi răsturnat peste toţi. Simţul lor al echilibrului!.

Cu prima asta mi-am permis un concediu ca-n basme. Un sfert de fază pe bonurile firmei!

Sînt o persoană norocoasă. În concediul ăsta am cunoscut o blondină superbă. Locuieşte în cvartalul vecin.

La toate întîlnirile noastre mi-a cerut să-i povestesc despre cît de grozavi sînt membri familiei mele de interior. Eu i-am lăudat la prima întîlnire şi de atunci tipa este de-a dreptul îndrăgostită de Ei. Mă încearcă puţină gelozie, dar o merit. Trebuia să vorbesc despre mine, nu despre Ei.

Totuşi sînt încîntat că blonda iese cu mine şi nu cu altul. Al cui merit e? N-are importanţă...

Am amintit ceva despre noroc?

Din ciclul următor cvartalul în care locuiesc va fi declarat în carantină. S-au semnalat îngrijorător de multe cazuri de îmbolnăvire cu un virus necunoscut pînă acum. Nici simptomatologia bolii nu este în întregime „fixată".

„Noroc" nu? Şi tocmai aveam întîlnire cu tipa mea.

Ce mare lucru să pierzi o întîlnire din motive de forţă majoră? Aşa aş zice şi eu, dacă familia mea de interior nu ar fi la ea. Cred că am fost prea beat, ori un mare tîmpit cînd am cedat la rugăminţile ei zîmbitoare. Cert e că m-am procopsit cu trei animale morocănoase în braţe, pe lîngă o durere de cap insuportabilă.

Am încercat să mă furişez în cvartalul vecin, să pot ajunge la întîlnire şi să-mi recuperez familia. E imposibil de trecut. O pază mai severă ca acum n-am văzut niciodată. Nu se emit nici un fel de permise de trecere. Sîntem închişi, izolaţi total. Ne-au tăiat şi liniile telefonice. Comunicăm prin radio. N-am putut lua legătura cu blonda şi ăştia trei mă scot din sărite. Am atins Nivelul Maxim de antipatie faţă de Ei, de ei

trei. Din respect pentru Lege şi de dragul prietenei mele mă abţin cît pot să le fac rău. Încerc să-i servesc cum li se cuvine unora din specia lor. Sper că blonda se poartă bine cu ştrengarii.

De un ciclu şi jumătate stau în apartament şi nu fac nimic. Mă plictisesc îngrozitor. Din cînd în cînd ies în curtea interioară şi stau de vorbă cu vecinii.

Amorţiţii ăştia ai blondei mă enervează la culme cu fiecare acţiune a lor. În loc să mă ajute să-mi ung pielea cu alifia distribuită de spitale, mă zgîrîie cu tot felul de obiecte contondente. Şi în cavitatea toracică ar trebui să-mi ungă umflăturile. Mă pocnesc peste coaste, îşi vîră membrele prin ochii mei, mă caută în urechi şi bombănesc într-una, de parcă sînt obligat să le suport toanele şi m-ar mai şi amuza ce-mi fac. Halal viaţă! Sînt prea obosit însă ca să reacţionez violent. Ce le-aş mai plăti cu aceeaşi monedă!

Ce mă deranjează mai mult e faptul că-şi lasă lucrurile pe unde dă Dumnezeu şi fac o mizerie de nedescris. Mă dor toate mădularele cînd mă contorsionez ca să strîng în urma lor, prin mine şi pe lîngă mine.

Mi-e cam greu să cobor în curte. În realitate, mi-e lene să cobor, dar mă doboară singurătatea. Cu ştrengarii nu m-aş fi simţit singur.

Vecinii bîrfesc tot ce se poate bîrfi pe lumea asta. Subiectul în vogă e vecinul meu de palier. L-au dus de urgenţă la spital. „Colocatarii" lui au anunţat autorităţile, altfel bietul bătrîn ar fi murit cu siguranţă, fiindcă numai eu îi calc pragul. În ultima vreme nu m-am mai dus pe la el să-i ascult poveştile. De lene...

Simpatic mai era bătrînelul! Sper că scapă. E cel mai bătrîn din tot cvartalul. Fusese voiajor de meserie. A văzut toată Galaxia. Ce norocos! Eu de-abia dacă am ieşit din Sistem.

Iubea şi el animalele de interior la fel ca şi mine. Mi-a povestit că ajunsese la un număr record de generaţii de coabitanţi, vreo optsprezece în total. Specia lor e caracterizată printr-o medie de viaţă redusă, oricît de bine i-am îngriji noi, dar

optsprezece generaţii au însemnat faze şi faze de reproducţie şi evoluţie. Puii sînt şi mai plăpînzi decît indivizii maturi. Cîţiva pui mi-a arătat bătrînul. Sînt infirmi şi caraghios de simpatici.

Cînd apare cîte un pui în familie, trebuie predat obligatoriu la Centru, ca să fie crescut într-un mediu special. Moşului nu i-a păsat de Regulament. A fost obişnuit din voiaje să şi-i crească singur şi după pensionare a trăit tot după principiile lui.

Mi-e dor de el... la fel de dor ca şi de micii mei amici.

Matroana de la parter m-a făcut tîmpit. I se pare degenerativ să iubeşti astfel de creaturi. La ea nu a rezistat nici o familie mai mult de şase cicluri. Autorităţile deliberează încă dacă i se mai poate acorda sau nu iresponsabilei permisiunea să crească coabitanţi.

Un eveniment fericit în toată existenţa mea anostă s-a petrecut ciclul trecut. Familia prietenei mele s-a împutinat cu un membru. Cînd s-au decis nemernicii ăştia mici să-mi facă un bine ungîndu-mă pe ceafă cu alifia, ăla de pe umerii mei a alunecat şi şi-a frînt gîtul de podea. Ce s-a întîmplat nu ştiu. Cine-şi poate vedea ceafa?

Ce-i voi spune blondei? Şi mai ales cînd îi voi spune? M-am săturat de izolarea asta!

Am ieşit iar. Lumea s-a răzit îngrijorător. Pe matroană au cărat-o deja de două cicluri. Mare scofală! O gură rea mai puţin.

Dar, dacă şi pe scorpia asta a atins-o boala, e clar că molima a cuprins şi zona noastră.

Mă dor încheieturile, mă doare capul, n-am poftă de mîncare. Aproape că nici nu mai pot vorbi. Nici n-aş avea cu cine. Stau în pat, iar cu animalele astea de interior n-am ce discuta. Nu-mi plac şi nu mă plac. Mi-e dor de ai mei.

Doctorul a venit să mă viziteze. Îi datorez deja o mulţime de bonuri. Mi-a spus că au avansat mult cercetările asupra bolii, cunosc virusul şi ce-l poate neutraliza. Antidotul şi tratamentul le-au descoperit Ceilalţi, Coabitanţii noştri.

Sîntem noi o specie inteligentă, dar şi ei sînt. Cine zice că ne sînt inferiori, e un mare prost. Sper că vom găsi împreună calea spre vindecare. Sper să se întîmple asta cît mai curînd, fiindcă perspectiva morţii aşa de tînăr nu mă încîntă.

Sînt terminat. De cinci cicluri sînt condamnat. Nici vaccinul, nici tratamentul nu au avut efect. Cineva din jurul meu zicea de o operaţie, de un transplant... Oare mai are vreun rost?

Am auzit vocea ştrengarilor mei. Păreau că se ceartă cu ai blondei. Cred că vor să mă îngrijească şi nu-i lasă ăştia.

Mi-a dat doctorul un sedativ puternic... Operaţie...

Cică s-a ridicat carantina...

S-a ridicat carantina? O să mă întîlnesc iar cu tipa mea... Şi-o să mi se umple apartamentul de plînsete de copii... Copiii mei, ai mei...

Mi-a dat doctorul cel mai tare sedativ...

– Dacă-i mai prind pe aici le rup picioarele! Mai au tupeul să dea ochii cu noi, după ce ne-au vîndut rabla asta de transportor? Iar a murit motorul din dreapta! Vincent, unde dracu' ai pus cheia de paişpe?

PREMIU PENTRU SCHIŢĂ VLADIMIR COLIN 1994

Editura Nemira a avut bunăvoinţa să acorde zece volume pentru premierea tuturor participanţilor la concursul - test organizat de revista noastră. După gustul şi părerea mea, toate cele opt continuări sînt foarte interesante reprezentînd un material grozav pentru studierea psihologiei de creaţie - un eşantion de cititori ai Jurnalului, cu grupurile sociale care răspund la astfel de „provocări spirituale" precum şi un „barometru" al stării sufleteşti generale, ba, eventual, al poluării specifice.

Lista tuturor celor care au răspuns este următoarea:

CONCURS JSF

cum credeţi că se termină povestirea?

Val Stedan - Bucureşti
Ana Veronica Mircea - profesoară - Focşani
Sorin Postelnicu - Piteşti - 16 ani
Radulian Cristina - Bucureşti
Iovănel D. Ion - sat Hinova, jud. Mehedinţi
Eduard Pandele - „Planetar SF" - Bucureşti, 18 ani
Robert David - Boldeşti-Scăieni, Prahova
Dobrescu Sorin Mihai
Mănoiu Valeriu - Drăgăşani, Vîlcea, 16 ani
[redacted] Huşi, Vaslui
student Piteşti

Din păcate nu toate textele vor avea loc în numărul viitor, vom scoate însă un fanzin în care vom include întregul set de texte ca o posibilă formă de creaţie colectivă. Întrucît doamnă Ana Veronica Mircea este deja cuprinsă în număr cu un text îi vom oferi în că un mic „mărţişor" şi Cristinei Radulian, prietenă încă din copilărie a Fandomului.

Îi invităm la redacţia JSF pe participanţii din Bucureşti la micul nostru joc promoţional creativ (dacă doresc să ridice personal volumele corectate şi să ne cunoască) rămînînd să trimitem în cursul săptămînii care vine şi celelalte volume, pe adresa indicată de expeditor.

Mihail Grămescu

Cristina FILIP

GAMA

Durerea veni de undeva din adîncurile conştiinţei, invadînd-o, amintindu-i. Încercă să se ridice dar constată că mişcarea e doar în imaginaţia ei. Nu avea corp *(corp... ce naiba e acela corp...?)*, doar durerea îi amintea că există. O lumină îi invadă spiritul *(suflet, mare, vînt?)* şi se prăbuşi în uitare.

9 aprilie 2080 Galaxy news *(ultimul ziar care a supravieţuit erei cibernetice, informatizării şi pseudo-ştiinţei-fiinţei-chemării)*

După al treilea val religios asistăm la o revigorare a sentimentului anarhic *(credeam că termenul acesta a dispărut de mult, gîndi Camar).* Libertatea individului, dreptul de a face ce vrea cu viaţa sa *(trup sau suflet...?)* devin sloganele societăţii post religioase. În Federaţia Americană rata sinuciderilor a crescut cu 9% iar în India se constată o invazie a cărţilor de credit psiho-senzor cu detector al tendinţelor suicide. În Atlantida *(oraşul subacvatic, botezat astfel în amintirea legendarului continent scufundat)*, tot mai mulţi tineri iau drumul Styxului, revigorînd, într-o perioadă de decadenţă a spiritului religios, vechile legende ale infernului.

Cu un gest obosit, Camar puse ziarul alături. Se ridică fără efort de pe scaun. După atîta timp în zbor era o plăcere să-ţi simţi din nou corpul. Teorie fundamental greşită! Avea nevoie de un trup pentru a deveni idolul acestei lumi destabilizate, anarhice, în care fiecare credea ceva, contrariul a ceea ce era el de fapt şi inversul radical a ceea ce credeau ceilalţi. O mare aberaţie! Dacă aberaţia suferă comparaţie - mică sau mare, tot aberaţie se cheamă. Dar pariul era pariu.

Venise aici cu un cu totul alt scop. Pariul era doar o acoperire pentru psihologii Axei care se străduiau de peste un mileniu să o prindă asupra faptului.

Nu va uita nicicînd durerea care îi zguduise conştiinţa (oare chiar a avut aşa ceva...?) în ziua (noaptea, luna, anul) cînd pierduse totul. O uciseseră. Atît de simplu încît privise fără să creadă cum el murea, cum trupul lui devenea parte din univers. Îşi amintea cum încercase să-l ajungă şi atunci înţelesese că erau diferiţi, că Pămîntul era singurul loc unde puteau fi împreună. El murise. Punct. Ea trecuse prin sferele &, privindu-şi trupul fără viaţă zăcînd lîngă al lui. Salvase în computerul central toată viaţa lor. Acum revedea fără emoţie imagini vechi de peste 100 de ani. Iubirea dispăruse. Se născuse ura. Şi dorinţa de răzbunare.

Privi afară („...outside the door the world is crying...") Chipul ei pe ecranele cvasidruple psi. Mulţimi scandîndu-i numele în delir. CAMAR. Zeiţă şi muritoare. Om şi vis (sau coşmar). Idol. Conducătoarea incontestabilă a acestei planete. Cîţi încercaseră să o ucidă... Să ucidă visul? Era doar o umbră fără trup. Era ilogic să se răzbune pe o lume ca aceasta, condusă cu un joystick. Dar ce mai era logic? Logica era ilogică. Paradoxul pierdut era o realitate. O realitate virtuală.

Dar durerea ei fusese adevărată. Nu le ajungeau cei cîţiva ani de viaţă. Naşterea era începutul şi moartea sfîrşitul. Dar de acum va fi un sfîrşit etern. Sau un etern sfîrşit. Nu-i păsa de Iisus, de Zeus sau de ceilalţi din Axă. De promisiunile lor. Îşi cîştigase lumea aceasta. Dreptul de a o distruge.

CAMAR. Urletul mulţimii, amplificat de microfoanele personale, făcu geamurile să se clatine. CA-MAR. C-AMAR. CAMA-R. Ieşi în balcon, rămînînd dreaptă în bătaia vîntului de iarnă. O siluetă subţire pe fundalul cenuşiu al blocului. Atît de uşor de sfărîmat. CAMAR. Mîinile i se ridicară într-un gest de

Monica Boiangiu - H. Coandă - Craiova

rugă, de aşteptare. Apoi dispăru.

Aşezată în faţa display-lui, Camar salvă situaţia pe o disketă neagră. Ca ea. Trupul de abanos se dematerializă şi el într-o fantă de intrare. În încăpere rămase doar o senzaţie de aşteptare.

Se terminase. Închisese o lume într-un program pentru holospaţiu. Sferele & sfîrîiau suprasolicitate. Conectă electrozii la prezenţe SI, ca ea, şi intră în holospaţiu. Era din nou adolescenta idealistă a secolului XX şi el trăia.

Prinsă în visul ei, nu simţi cînd veniră doctorii Axei. Programul de autodistrugere întră automat în funcţiune. Tot ce găsiră a fost o disketă inofensivă şi un display golit de energie. Trăindu-şi viaţa furată, Camar iubea din nou în lumea ei fără de timp.

Premiul JSF - Festivalul V. Colin 1994

VITRINA CU ILUZII

Liviu Radu

Un eveniment editorial remarcabil

Roger Zelazny - „Nouă prinţi din Amber", editura Olimp

Sigur, sînt un fan al lui Zelazny, n-o ascund, iar apariţia primului volum dintr-o serie care conţine (pînă acum) zece volume, mi se pare un eveniment deosebit.

Cartea e foarte bună, merită citită, măcar de dragul ideilor şi farmecului scriitoricesc al lui Zelazny, sau pentru completarea culturii SF.

Recomandîndu-vă din suflet s-o citiţi, trec la alte probleme, care mi se par importante:

1. Editura OLIMP publică romanul în seria „heroic fantasy". În mare măsură, pare a avea dreptate. Mai multă decît în cazul „Prinţesei marţiene" a lui Burroughs, care-i doar un roman SF aşa cum se scria prin anii '30. Chiar dacă azi ştim că nu există pe Marte prinţese, nu putem schimba genul cărţii. Iar dacă vom citi celelalte volume („Oamenii sintetici de pe Marte", de exemplu) vom descoperi clone, mutanţi, transplant de memorie, etc. Numai idei fantasy... Insist asupra acestui aspect pentru că publicarea unor idei sub o anumită titulatură va duce la orientarea eronată a cititorilor puţin cunoscători ai genului. Şi trezeşte întrebări asupra criteriilor de apreciere în cadrul concursului organizat de editură...

Citez de pe coperta volumului apărut în editura ORBIT: „NINE PRINCES IN AMBER" is a dazzling evocation of an alternative or parallel world, a tour de force of Science Fiction at is best..." Îmi imaginez că ei ştiu mai bine în ce categorie să plaseze cartea.

2. Pe pagina de titlu a editurii OLIMP scrie: „Versiunea în limba română de Eugen Cristea." O comparaţie grăbită cu originalul mi-a alungat spaima: nu-i o ediţie prescurtată, ci o traducere corectă, relativ liberă în privinţa unor jocuri de cuvinte. Cred că domnul Cristea nu-şi imaginează că-i un colaborator al lui Zelazny, capabil să realizeze versiuni ale lucrărilor acestuia...

3. Dacă a apărut primul volum, sperăm să apară şi celelalte (nu de altceva, dar vă avertizez că multe nu sînt cum par a fi în primul volum...). Sau vom păţi ca în cazul lui Burroughs, trebuind să ne mulţumim doar cu primul volum?

Nu mă mai leg de alte amănunte. Cartea mi-a produs prea multă bucurie, traducerea e bună, coperta nu se ştie de cine e...

P.S. Oameni buni, să ştiţi că editorii din vest pun la începutul cărţii şi pe coperta a patra texte destinate atragerii atenţiei cititorilor. Ceea ce

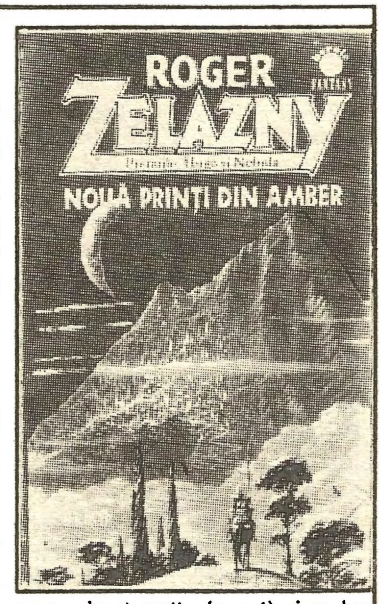

apare drept motto (pag.4) şi prolog (pag.5) nu face parte din textul romanului! Simpla lectură i-ar fi făcut şi pe editori să-şi dea seama...

JANE YOLEN

Regele iernii

Folcloristă şi profesoară, Jane Yolen şi-a pus semnătura pe mai mult de o sută de cărţi pentru copii, incluzînd Aritmetica Diavolului, nominalizată la premiul Nebula. Fanteziile ei pentru adulţi includ Sora Lumină, Sora Întuneric, Jenna cea Albă, precum şi superba culegere Basme Minunate. Este o cîştigătoare a premiului WORLD FANTASY, a premiului DAEDALUS şi a medaliei CHRISTOPHRE. Are propria sa casă editorială, JANE YOLEN BOOKS, împreună cu Harcourt Brace Jovanovich.

Traducere şi prezentare
Mirel Palada

Nu s-a născut rege, ci copil de actori ambulanţi, ivindu-se pe lume albăstrui ca gheaţa în miezul cel mai adînc de iarnă, pe cînd vîntul urla împrejurul micii căruţe verzi cu coviltir. Moaşa îl declară mort, vocea ascunzîndu-i cu meşteşug mulţumirea: nu avusese nici un chef să fie chemată la o naştere într-o noapte ca aceea.

Dar tatăl, care cînta pentru mărunţiş şi zîmbete de la străini, îi smulse copilul din mîini şi-l cufundă într-un lighean cu apă călîie, cîntînd în tot acest răstimp un straniu şi sălbatec cîntec într-o limbă pe care nici el nu o ştia cu adevărat.

Încetul cu încetul, copilul se făcu rozaliu la piele în apă, ca şi cum răsuflarea i-ar fi fost dăruită atît de apă, cît şi de cîntec. Tuşi o dată, şi scuipă puţin sînge trandafiriu, apoi începu să plîngă, un sunet ce era cu o cincime minoră mai sus decît ultima notă mirată a tatălui său.

Fără a mai pierde timpul cu înfăşatul copilului, tatăl îl aşeză aşa cum era, ud leoarcă şi dînd din picioare, lîngă soţia sa pe patul coviltirului. Punîndu-şi pruncul la sîn, femeia îi zîmbi soţului ei, o privire care-i cuprindea la un loc atît pe bărbat, cît şi pe copil, dar care o străpungea pe moaşă cu răceală.

Bătrîna murmură ceva ce suna în parte a blestem, în parte a frică, apoi spuse cu voce mai tare:

– Nimic bun nu se va alege de pe urma copilului ăsta rece şi mort. Doar iarna îi va prii, şi la căldură niciodată, şi prea puţin îi va păsa de lumea asta. Am mai auzit de de-alde d-ăştia şi înainte. Li se spune Seminţia Iernii.

Mama se săltă în capul oaselor, grijulie să nu deranjeze copilul de lîngă ea.

– Atunci va fi un Rege al Iernii, mai presus decît oricare din cei din neamul ori din seminţia lui. Dar n-avea grijă, tu bătrîno, vei fi plătită pentru copilul cel viu la fel de bine ca şi pentru cel mort.

Dădu din cap a aprobare spre soţul ei, care o plăti pe moaşă dublu, din buzunaru-i sărăcăcios, şase monezi de alamă.

Moaşa făcu semnul coarnelor deasupra banilor, dar cu toate acestea îi păstră, şi înfăşurîndu-şi strîns pelerina în jurul trupului vînjos, ieşi în furtună. La nici douăzeci de paşi de coviltir, vîntul îi smulse pelerina de pe ea şi-i încolăci strîns broboada în jurul gîtului. O creangă îngheţată se rupse dintr-un copac şi o izbi în creştetul capului. Cînd au găsit-o a doua zi de dimineaţă, era înghetată bocnă. Banii pe care-i ţinuse strîns în mînă dispăruseră.

Actorul ambulant a fost spînzurat pentru crimă, iar nevasta lui lăsată să-l bocească în timp ce-i da copilului să sugă. Însă, apoi se mărită degrabă din nou, pentru un acoperiş deasupra capului şi-un blid cu mîncare. Noului ei bărbat nu îi plăcu niciodată de pruncul iernii.

– E din *ăia*, recii. Aude voci în vînt, spunea bărbatul, cu toate că el era acela care era rece şi care, atunci cînd se îmbuiba de băutură, auzea îndemnul întunecat al unor zei fără de nume care-i spuneau să-şi bată nevasta şi să-i chinuie fiul. Femeia nu se plînse niciodată, căci se temea pentru copilul ei. Şi totuşi, în mod ciudat, copilului se părea că nu-i pasă. Dădea mai multă atenţie sunetelor scoase de vînt decît răcnetelor tatălui său vitreg, însoţindu-şi vocea cu strigătele pe care doar el le putea auzi, chiar dacă glasul său era întotdeauna cu o treime minoră mai înalt.

Precum profeţise moaşa, iarna era un copil zglobiu, cu ochii strălucitori, şi gata oricînd să rîdă. Dar odată primăvara sosită, bujorii din obraji i se ofileau, pe măsură ce aceia de pe cîmpuri înfloreau. Toată vara şi mai toată toamna se însufleţea doar atunci cînd mama lui îi povestea basme despre Seminţia Iernii, despre caii lor albi ca gheaţa, şi despre părul lor alb, ca de fildeş. Şi chiar dacă ea născocea basmele cum doar un actor o poate face, băiatul ştia în sinea lui că toate poveştile sînt adevărate

Pe cînd copilul iernii avea zece ani, mama lui muri din cauza vieţii chinuite pe care o avusese pînă atunci. Şi băiatul dispăru fugind în urlet de furtună, fără manta ori pălărie drept stavilă între el şi frig. Beat, cel care de zece ani îi era tată nu îl văzu plecînd şi nici nu îi păsă. Băiatul nu plecase ca să scape de bătăile bărbatului; el plecase spre cei din Seminţia Iernii, pe care îi auzise chemîndu-l, cu voce de vînt. Desculţ şi cu capul gol, străbătu zăpezile încercînd să prindă din urmă călăreţii din inima furtunii. Îi vedea limpede. Erau înveşmîntaţi în mari mantii albe, cu glugile tivite cu hermină; iar cînd se întoarseră să îl privească, ochii le erau albaştri ca vîntul şi oasele feţelor subţiri şi fine.

Îndelung, îndelung s-a tîrît în urma lor, cu lacrimile-i împietrite pe faţă în cristale de gheaţă. Nu plîngea pentru mama lui moartă, căci ea fusese cea care îl legase cu lanţuri de carne de lumea aceasta. Plîngea pentru sine însuşi, şi pentru picioarele-i ce erau prea mici ca să se ţină după prearepezii călăreţi ai Seminţiei Iernii.

L-a găsit un tăietor de lemne în acea noapte şi l-a tîrît pînă acasă, cufundîndu-l într-o copaie cu apă călîie şi vorbind într-o limbă ciudată pe care nici el, în toate peregrinările lui, nu o auzise vreodată.

Bun venit acasă!

Semnalăm revenirea în țară a reputatului profesor ieșean SORIN ANTOHI, figură populară a fandomului român.

M-am întîlnit cu el mai adineauri, în drum spre redacție - ne-am strîns mîinile în fața cinematografului „Patria". Jovial, cu un puternic accent moldovenesc, nici n-ai spune că ai de-a face cu unul dintre marii maeștrii ai Anticipației noastre și mondiale. Dacă ar fi să te iei după puloverul său cenușiu ai zice că și el e revoluționar.

Critic literar și exeget al literaturii SF române și străine, unul dintre realizatorii *„Almanahului Anticipația"*, editat de revista *„Știință și tehnică"* în paginile cărora a fost promovat, bun prieten cu figuri celebre ale fandomului și dizidenței (nordice): Dan Merișca, George Ceaușu, C. T. Popescu, Dănuț Ungureanu sau Dan Petrescu și 22-ul, domnul Sorin Antohi susține o catedră universitară în Statele Unite, la care, de altfel, mi-a mărturisit că nu a renunțat prin întoarcerea sa.

Bine ai venit în rîndurile noastre, domnule Antohi!

Mihail Grămescu

Băiatul se făcu rozaliu la piele în apă, ca şi cum viaţa i-ar fi fost înapoiată atît de îmbăiere, cît şi de rugăciune, dar nu-i mulţumi bătrînului atunci cînd se trezi. În schimb, se întoarse cu faţa la fereastră şi plînse, de această dată ca orice alt copil, lacrimile căzîndu-i precum o ploaie domoală pe obraji, la vale.

– De ce plîngi? îl întrebă bătrînul.

– Pentru mama şi pentru vînt, spuse băiatul. Şi pentru ceea ce nu pot avea.

Cinci ani a stat copilul iernii cu bătrînul tăietor de lemne, mergînd în fiecare zi cu el să care vreascurile acasă. Se duceau de fiecare dată în pădurea dinspre sud, un desiş urît de copaci crescuţi dezordonat, din cioturi, şi niciodată nu se abăteau spre pădurea dinspre nord.

– Acela-i *Marele Codru Interzis*, îi spunea bătrînul. Tot ce se află înlăuntrul lui e-al regelui.

– Regele, zise băiatul, aducîndu-şi aminte de basmele mamei sale. De-ăsta sînt şi eu.

– Şi de-ăştia sîntem cu toţii în împărăţia lui Dumnezeu, spuse bătrînul zîmbind cu dragoste. Dar aici pe pămînt eu sînt tăietor de lemne, iar tu copil de pripas. Fie a noastră pădurea dinspre sud.

Chiar dacă în timpul primăverii şi-al verii şi-al toamnei băiatul dădea atenţie celor spuse de bătrîn şi îl ajuta la treabă, odată iarna sosită el auzea doar voci în vînt. Adesea bătrînul îl găsea stînd aproape gol în dreptul uşii şi era nevoit să-l ducă lîngă foc, acolo unde băiatul se afunda într-o stare de amorţeală şi nu scotea nici un cuvînt.

Bătrînul încerca să-l mai înveselească în asemenea momente şi îi povestea basme în timp ce se încălzea la gura sobei. Îi povesti băiatului despre *mama Holle* şi despre culcuşul ei moale de puf, despre *Nănaşa Moarte* şi despre *Osul Cîntător.* Îi povesti de *Îmblăciul Raiului* şi de preotul al cărui toiag a dat în floare, căci apa *Nixului* era însufleţită. Dar băiatul avea urechi doar pentru vocile din vînt, şi ce poveşti auzea acolo, nu spuse nimănui.

Bătrînul muri spre sfîrşitul celei de a cincea ierni de cînd erau împreună şi băiatul plecă, fără ca nici măcar să-i încrucişeze cadavrului mîinile pe piept. Merse în desişul dinspre sud, pentru că aceea era calea pe care picioarele sale o cunoşteau. Dar cei din Seminţia Iernii nu erau prin preajmă.

Vînturile erau domoale aici, şi primăvara îmblînzise deja asprele crengi maronii, transformîndu-le în tăcute ramuri înfiorate de măceş. Un abur galben-verzui aureola aerul şi solul mocirlos de sub picioare mirosea a jilav şi a verde şi a nou.

Băiatul se prăvăli la pămînt şi plînse, nu pentru moartea tăietorului de lemne şi nici pentru a mamei sale moarte, ci pentru pierderea o dată în plus a celor din Seminţia Iernii. Ştia că va trece multă vreme pînă ce va veni iarna din nou.

Şi atunci, de departe, de tare departe, auzi o ultimă răbufnire sălbatică de muzică. O rafală răzleaţă de vînt rece îl plezni pe sub nas, la fel de puternic precum o sticluţă cu săruri. Ochii i se deschiseseră mari de tot şi, fără a mai judeca, se ridică în picioare.

Luînd urma cîntecului, la fel de clară pentru el de parcă ar fi fost pietricele împrăştiate pe o stradă de oraş, se îndreptă spre marele Codru Interzis în care masivii arbori încă mai făceau umbră zăpezilor iernii. Străbătînd grozama proaspăt răsărită între păduri, intră în bătrînul codru întunecat şi îşi croi drum şerpuind în jurul copacilor înalţi şi negri, pe la umbră şi pe la soare, ţinînd-o către nord la fel de drept precum un ac într-un castron cu apă. Poteca deveni rece şi pămîntul cîndva mocirlos făcu loc chiciurii.

La început, tot ceea ce văzu a fost o ceaţă, atît de albă de parcă din capetele cailor ar fi ţîşnit pulbere de gheaţă pură. Dar cînd clipi o dată, şi apoi încă o dată, văzu venind spre el o mare oaste de iele bălaie, unele pe fugari de culoarea norilor şi unele pe fugari de culoarea zăpezii. Şi dintr-o dată îşi dădu seama că nu era o ceaţă ceea ce văzuse, ci răsuflarea acelor măreţi armăsari albi.

– Poporul meu, strigă el într-un tîrzîu, seminţia mea. Neamul meu.

Şi îşi smulse de pe el mai întîi cizmele, apoi pantalonii şi la sfîrşit cămaşa, pînă ce se eliberă de această lume şi de zestrea ei şi putu să alerge gol şi fără de teamă spre cei din *Seminţia Iernii.*

Pe primul cal se afla o femeie de o nepămîntească frumuseţe. Păru-i era împletit într-o sută de cosiţe albe şi pe al ei cap era o coroană bătută în diamante. Ochii îi erau albaştri ca vîntul, iar răsuflarea de gheaţă. Descălecă încet şi-i dădu poruncă armăsarului să stea domol. Apoi luă o mantie de hermină ce se găsea de-a curmezişul şeii, deschizînd-o să-l cuprindă pe băiat.

– Regele meu, cîntă ea, iubirea mea cea adevărată.

Şi-l înveli în pelerina cea albă ca norii.

Ei îi răspunse pe un ton cu o treime minoră mai jos decît al ei.

–Regina mea, iubirea mea cea adevărată. Iată-mă, am venit *acasă.*

Cînd pădurarii regelui au dat peste el, săgeata împănată i se înfipse adînc în piept, dar, în chip surprinzător, nu ieşi sînge deloc. Zăcea întins, cu braţele larg deschise, precum un înger de zăpadă.

– Nu-i decît un băiat sălbatic, debilul ăla, cel care aducea acasă lemne cu bătrînul, spuse unul.

– Orişicum, era în pădurea regelui, zise celălalt. Doar ştia prea bine lucrul ăsta.

– Gol ca un prunc nou născut, spuse primul. Dar ia priveşte!

În mîna stîngă a băiatului se găseau trei monezi de alamă, şi alte trei în mîna dreaptă.

– Dublu faţă de cît se cere la naşterea unui prunc, spuse primul pădurar.

– Dar tocmai îndeajuns, zise al său tovarăş, ca să cumpărăm un coşciug de lemn şi să plătim un om să sape mormîntul.

Şi au scos cadavrul rece din pădure, fără a da atenţie nici muzicii, nici vocilor care cîntau sălbatice şi stranii osanale în vînt.

„Majoritatea scriitoarelor construiesc lumea pe care fiecare femeie o păstrează într-un afund de suflet ca pe un vis frumos, dar irealizabil"

INTERVIU CU ANA VERONICA MIRCEA,

UNA DIN DEBUTANTELE JURNALULUI SF

- Ai început să scrii SF la care alţii ating deja consacrarea. Să înţeleg că ai ales SF-ul după o matură chibzuinţă?

- Să nu exagerăm. Am ales SF-ul pentru că încă mă simt un copil ce priveşte lumea ca pe un miracol şi care ar dori să-şi spună propriile poveşti. În al doilea rînd prefer SF-ul di comoditate, pentru că oferă posibilitatea de a suplini, prin imaginaţie, ceea ce ar trebui să fie etapa de documentare. Şi nu în ultimul rînd, pentru că mă transferă într-o lume mai rea-îmi plac distopiile, de unde revin întotdeauna cu bucurie în banalul şi relativ sigurul cotidian.

- De unde îţi vin ideile?

- Din cele mai „ciudate" şi banale locuri. Ideea pentru *„Ziua retragerii"* mi-a venit într-o seară cînd am aflat la *„Actualităţi"* ceva despre închiderea sezonului de vînătoare, pentru *„Slujbă temporară"* citind oferta de serviciu în ziarul local, pentru *„Cazul Jurgen Gott"* din *„Ştiinţă şi Tehnică"* - unde am citit despre un şarpe cu două capete care se luptau între ele pentru hrana aceluiaşi stomac, la *„Paradisul bărbaţilor"* şi la *„Sfinte Dumnezeule"* m-am apucat pur şi simplu de scris, fără să ştiu ce-o să iasă; cît despre *„Ghinion"* şi *„Închisoare Contravenţională"*, ideea (una singură, dar pe care m-am străduit s-o exploatez la maxim) e cumpărată de la bărbatul meu, căruia i-am plătit cinstit, adică 20% din cele două premii obţinute. Ăsta a fost norocul lui, că dacă nu luam nici un premiu nu s-ar fi ales cu nimic. Ei, şi după ce am făcut rost de idee, treaba merge relativ uşor, adică văzînd şi scriind. Am constatat că n-are rost să-mi fac un plan prealabil, pentru că oricum nu reuşesc să-l respect. Iar inspiraţie am mai ales cînd sînt la serviciu, unde, din păcate, nu prea mai am timp de aşa ceva. Asta o spun pe bune, nu de frica şefului care, oricum, nu citeşte *Jurnalul SF*.

M-am născut la 14 iulie 1957 în Bucureştiul pe care l-am părăsit în 1981, după absolvirea facultăţii de Mecanică (secţia Mecanică Fină) a Institutului Politehnic, în buzunar cu repartiţia guvernamentală. Deh, obiceiul vremii şi întîmplarea *(noroc? ghinion?)* ca acela să fie anul în care oraşele mari au fost declarate "închise" pentru proaspeţii absolvenţi. Am ajuns la Focşani cu intenţia de a sta cît mai puţin, dar sînt tot acolo şi tot la ROMSEH SA - asta încă mai produce scule aşchietoare şi elemente hidraulice, iar eu proiectez cuţite (de strung) - pentru că - iarăşi! - s-a întîmplat să mă mărit şi să-mi fie mai drag soţul decît capitala.

Mirajul SF-ului l-am descoperit de mult (cred că nu terminasem şcoala generală), citindu-l pe Wells. Dar a rămas doar o pasiune refulată, care a ridicat capul după 1990, cînd cărţile SF au luat cu asalt tarabele.

De scris, am scris, ca mai tot omul, în adolescenţă, poezii pentru sertar. Am scris tot atunci şi o povestire SF, care a luat drumul gunoiului imediat ce mi-am citit-o.

După '90 m-am reapucat de scris, pentru că s-a întîmplat (Doamne, că multe nu se întîmplă) să aflu şi eu că se fac concursuri.

Nu s-ar putea spune că am răsturnat munţii de atunci încoace. Nu mi s-au publicat decît opt povestiri, patru în JSF, două în Anticipaţia, una în Super Nova şi una în Curierul Naţional. Nici premiile nu mă dau afară din casă: am luat de 2 ori premiul II NEMIRA ('92 şi '93), un premiu 1 NEMIRA ('94) apoi premiul special BRAIN ('93), o memţiune „QUO VADIS?", (Giurgiu '94), premiul III pentru nuvelă ATLANTYKRON ('94), premiul juriului SFera ('94), premiul Brant '94 şi premiul I Curierul Naţional ('95)

Cît despre scriitorii preferaţi: *Ursula K. Le Guin, Ana-Maria Negrilă, Serge Brussolo, A&B Strugaţki, Robert Silverberg, Fredric Brown şi, nu în ultimul rînd, Vladimir Colin şi Dănuţ Ungureanu.*

- Crezi că există o deosebire între proza scrisă de un bărbat şi aceea scrisă de o femeie?

- Am observat că majoritatea scriitoarelor îşi construiesc lumea pe care fiecare femeie o păstrează, poate inconştient, într-un afund de suflet ca pe un vis frumos, dar irealizabil: o lume unde bărbatul ideal *(care o aşteaptă de ani întregi numai pe EA!)* o situează în centrul preocupărilor lui şi jertfeşte totul pe „altarul iubirii". Iar rezultatul reţetei este , de obicei, o carte slabă valoric.

- SF-ul, slavă Domnului, nu se asortează cu poveşti de genul ăsta! Dar am impresia că şi aici bărbaţii scriu mai bine-nu ştiu să spun de ce *(dacă aş şti, aş scrie şi eu mai bine, nu?)*. Poate pentru că prozele lor sînt mai dinamice şi au mai mult nerv... Din fericire există suficiente excepţii şi eu mă-aş bucura să fiu una din ele.

- Cînd vor avea ocazie cititorii şi colaboratorii Jurnalului SF să te cunoască? Ai de gînd să te implici activ în fandom?

- Presupun că implicarea în fandom ar fi o experienţă interesantă şi plăcută. Pentru că acum nu prea am cu cine vorbi despre SF, nu-mi spune nimeni ce părere are despre textele mele... Pe de altă parte nu am nici timpul, nici banii necesari pentru a-mi putea permite să merg la întruniri şi Convenţii. Banii cîştigaţi de pe urma SF-ului sînt puţini şi prefer să-i folosesc la cumpărarea cărţilor. În plus, am vaga bănuială că soţul meu n-ar fi prea încîntat să stea cuminte acasă în timp ce eu aş umbla dintr-un oraş în altul. Şi soluţia n-ar fi nici să bîntuim amîndoi, fiindcă ar însemna să ne trecem amîndoi serviciul pe locul doi şi, în plus, SF-ul nu este pasiunea noastră comună. Ar fi ca şi cum el mi-ar cere să-l asist atunci cînd el scoiorăşte prin motorul maşinii. Deci, ca să împac şi capra şi varza şi lupul trebuie să mă rezum doar la a trimite texte pe la reviste şi concursuri. Fiindcă zău că nu vreau să renunţ nici la soţ, nici la SF - şi am neapărată nevoie de serviciu.

- Proiecte de viitor?

- Ca proiect de viitor *(apropiat)*, tocmai mi s-a năzărit să scriu un roman, în ideea că Nemira va mai organiza un concurs şi-n '95.

Au consemnat,
Mihai Hăulică
Adrian Bănuţă

„CÂPITAN" LA 15 ANI

După ce o iarnă întreagă s-au lăsat vrăjiţi de povestioare, schiţe, concursuri tematice şi fanzine, pozitronicii (în majoritate băieţi) şi-au dat seama că ceea ce le lipseşte este un CONDUCĂTOR.

Drept urmare sîmbătă, 25 februarie 1995 în urma votării, CONDUCĂTORUL a fost să fie o fată, Dana Cernat (Dafi) care deşi are 15 ani şi e abia de cîteva luni membră a cenaclului a reuşit să se impună (are o grămadă de idei literare şi organizatorice, scrie şi este o fiinţă energică).

Asociaţia Geneze anunţă că organizează „Zilele Pozitronic" în luna septembrie a.c., şi că, în curînd, va apare numărul 3 din fanzinul cenaclului.

SUCCES DAFI!

ISOSCEL

Vine, vine primăvara!

Taman de la Botoşeni un cenaclu - **SUFLET** - licean anunţă organizarea în perioada 24-27 martie a.c. a ***ZILELOR SUFLET.***

Concursul va avea următoarele secţiuni: **nuvelă, povestire, schiţă.**

Lucrările se trimit pînă la data de **10 martie** şi nu trebuie să mai fi participat la vreun alt concurs şi nici să fi fost publicate.

Temele pentru **sesiunea de comunicări** sînt la libera voinţă a referenţilor. **Rezumatele acestora** *(maxim o pagină)* se primesc pînă la data de **10 martie.**

Atît participanţii la concurs cît şi autorii lucrărilor prezentate la sesiunea de comunicări sînt rugaţi să comunice adresele, telefonul la care pot fi contactaţi pentru cazul în care - după selecţionarea lucrărilor - se vor număra printre fericiţii muritori cărora li se vor deconta cazarea, transportul şi masa.

Lucrările şi corespondenţa legată de simpozion pot fi expediate pe adresa:

George Silviu GUZU
b-dul. M. Eminescu, nr. 28, bl. J 7, et. 4, ap. 18, Botoşani;
tel. 031-526794 (orele 20-22).

Pentru fiecare club participant cheltuielile unei persoane vor fi suportate de participanţi (cu condiţia utilizării numărului de telefon aflat mai sus).

Ionuţ Bănuţă

Ana Veronica Mircea

RECVIEM

Astăzi mi-a murit un vis...
O speranţă mi s-a stins...
A fugit, pala de vînt,
Timp în urma-i fluturînd.

Oare unde merg, cînd mor,
Visele de muritor?
Astăzi mi-a murit un vis...
O speranţă mi s-a stins...

Flori de măr şi flori de mac
Albe flori de liliac
Toate putrede-n abis,
Peste ele, greu, a nins...
Astăzi mi-a murit un vis...

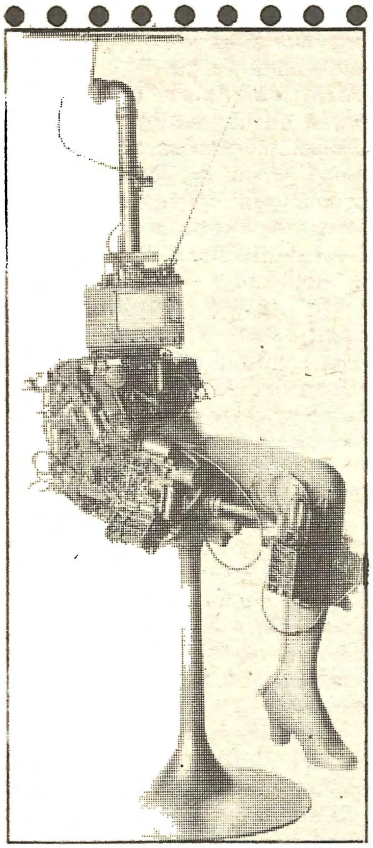

ANA VERONICA MIRCEA

Paradisul Bărbaţilor

Debutul, relativ tîrziu, al doamnei Mircea şi premiile la diferitele concursuri naţionale ne-au pus înaintea unei personalităţi mature, extrem de complexe şi definitiv formate. Denotînd o remarcabilă cultură, textele ei sînt încărcate de simboluri şi trimiteri mitice. Scriitura, destul de complexă, este de o acurateţe didactică. „Găselniţele" SF depăşesc uneori simplul control de autor, reprezentînd efectul unor factori de euristică a polisemiei expresiei artistice.

Textul *„Sinod ecumenic"* cu care a luat premiu la recentul concurs SFera (în JSF a apărut „premiul juriului" - eu îl numisem „PREMIU DE CURAJ DE AUTOR" - reprezintă, la prima vedere, un simplu atac în manieră Thais de A. Daudet. Un joc de cuvinte folosit de autoare stîrneşte în mintea cititorului avizat efectul unei neaşteptate trimiteri care, probabil, nu i-a trecut prin minte autoarei - într-un viitor îndepărtat, Patriarhia din Ierusalim este... leagănul DOLAISMULUI. La acest cuvînt am crezut că am de-a face cu o referinţă satanistă de influenţă extrem „slavă" (Arshan Doulai) - dar, de fapt, descoperi că etimologia fantasmagorică a cuvîntului e alta - făcînd aluzie la idolul de aur. Un avertisment religios major, în spiritul celei mai curate tradiţii ortodoxe.

Copiştii medievali pretindeau că un text care vine de la Dumnezeu nu admite greşeli. Se poate, oare, face şi afirmaţia inversă - că un text fără greşeli de exprimare sau de scriitură are în el ceva divin? Dacă depoziţia aceasta este justă, compoziţia scriitoarei ar trebui considerată ca fiind inspirată de Divinitate. Dar, dacă Adversarul îşi dă silinţa să corupă, cu atît mai multă ură, tocmai ceea ce îl „periclitează" (aşa cum cenzura deteriora textele pe care le „publica")?

Corectitudinea formei unui text este în vreun raport cu mesajul comunicat? Scriitura, relativ justă, a textului nu reduce cu nimic caracterul de teză de doctorat la nivel de seminar teologic a problemei: *„este sau nu este eretică scrierea aceasta"?* Aruncăm anatema, sau abordăm această creaţie ca pe o piatră de încercare pentru scolastica modernă?

Textul *„Paradisul bărbaţilor"* pe care JSF îl propune cititorilor săi pleacă de la ipoteza unei planete pe care soţul nu poate deveni decît un Don Juan. Problema poligamiei şi imoralitatea ei este tratată cu umor şi subtilitate. Pe o planetă numită EVA. Adică FEMEIE. (Marea Mamă de Ceaţă? sau Gaia?)

Mihail Grămescu

După ce petrecuse o noapte-ntreagă conectat la toate circuitele intergalactice, superdotatul meu robot-informator mi-a servit în dimineaţa aceea exact ştirea care - ştia el! - putea să-mi facă cea mai mare plăcere:

„Transport gratuit şi rentă viageră categoria lux pentru toţi bărbaţii care doresc să devină cetăţeni ai planetei Eva din sistemul Mora, Galaxia VIII. Pentru relaţii suplimentare, contactaţi Agenţia Eva de pe propria planetă."

Cu operativitate maximă, robotul-secretar mi-a satisfăcut curiozitatea, relatîndu-mi cele aflate de la susnumita agenţie: *„Indiferent de specie, raportul dintre puii masculi şi cei femelă născuţi pe această planetă este de 1:100.000. Fenomenul a fost declanşat acum 287 de ani, din cauze necunoscute. Pînă în prezent, geneticienii au emis 10.042 ipoteze, nici una nefiind încă riguros demonstrată. Datorită aspectului paradisiac şi bogatelor resurse naturale, nu se pune problema abandonării planetei. S-a ales aşa numita soluţie a masculilor de import. În consecinţă, orice bărbat stabilit pe Eva, supranumită Paradisul bărbaţilor, va constata că a nimerit într-adevăr în paradis, cu condiţia respectării următoarelor două legi:*

– *poligamia obligatorie: minimum 45 de soţii;*

– *interzicerea părăsirii planetei fără a fi însoţit de minimum 10 soţi şi 5 roboţi.*

Orice mamă care-şi va trimite micuţul fiu pe Eva va primi un vast domeniu pe oricare din planetele recent colonizate în Galaxia XIII...

Spre Eva pleacă lunar transgalactice speciale de lux, cu o capacitate de 100 locuri. Durata călătoriei - 45 de zile terestre"

Firește, am plecat spre Eva cu primul transport

Scena despărţirii de familie a fost mişcătoare. Singurul care a plîns a fost tata Regreta, simţindu-se prea bătrîn pentru a mă însoţi. Mama, zîmbind în colţul buzelor, m-a rugat să o anunţ de îndată ce nurorile vor fi pregătite sufleteşte să o primească. Iar fratele mai mare, om însurat de zece ani, mi-a şoptit galeş, profitînd de neatenţia nevesti-si:

– Te-ai gîndit că o să ai cel puţin patruzeci şi cinci de soacre?

Pe Alma, logodnica mea, n-am îndrăznit să o privesc în faţă în timp ce îi mărturiseam că nu sînt omul unei unice iubiri. În finalul înregistrării pe care i-am lăsat-o, cu ochii umezi şi voce tremurată, o invitam să mă urmeze pe Eva pentru a deveni soţia mea favorită.

Pe transgalactic se îmbarcaseră doar treizeci şi opt de pasageri. În schimb, echipajul era format din cinci femei pilot şi două sute cincizecide însoţitoare. Deşi toate serviciile erau asigurate de roboţi, tinere le însoţitoare cu ochi languroşi, zîmbet omniprezent şi uniformă sumară, mişunau peste tot, întrecîndu-se să ne ghicească potenţialele dorinţe.

Nu trecuseră decît cinci zile de la începutul călătoriei, cînd Kuş, o roşcată micuţă cu ochi verzi-aurii, a intuit că aş fi fost tentat să o învăţ ultimul dans la modă. În consecinţă, s-a prezentat în apartamentul meu, însoţită de unul din roboţii-orchestră din dotare. Am băut amîndoi o cantitate impresionantă de suc de lombra, recunoscut pretutindeni ca un excelent afrodisiac.

Cînd am luat-o în braţe, micuţa Kuş tremura şi ochii îi sticleau de încîntare. Dar, cînd am încercat să mă descotorosesc de inutila ei uniformă, s-a desprins uşor şi mi-a susurat cu cea mai dulce voce din lume:

– Pe transgalacticele noastre, pilotul şef poate oficia căsătorii oricînd doresc pasagarii. Putem merge, dacă vrei - aici Kuş a inclus o savantă coborîre a pleoapelor - chiar acum în Compartimentul Ceremoniilor.

În prima clipă m-am îngrozit şi aburii afrodisiacului s-au risipit ca prin farmec. *Să mă-nsor?! Eu?! Acum?! Cît ai bate din palme?!* Pe urmă am realizat că, odată îmbarcat pe transgalactic devenisem cetăţean al *„Paradisului bărbaţilor"*. Şi m-am însurat. Doar puteam să o fac de cîte ori voiam şi tot trebuia să-ncep odată.

– Între două căsătorii succesive trebuie să existe un interval de minimum două zile, m-a atenţionat, în încheierea ceremoniei,

Design vestimentar - Dana Muşat - cenaclul Sfera, Brăila - debut

pilotul şef, o babornită grasă cu un neg păros sub nara stîngă. Era, de altfel, singura femeie de pe transgalactic care avea mai mult de douăzeci şi doi de ani. Sînt aşa numitele *„zile ale miresei"*, cele în care are dreptul să se bucure în exclusivitate de favorurile soţului; e o tradiţie, a continuat să-mi explice, luînd un aer matern.

Peste nici cinci zile, am remarcat-o pe Elga, una din femeile pilot, posesoarea unui trup superb şi a unor picioare fără cusur. O priveam cu jind, dar, credeam eu, pe furiş. Nu doream s-o amărăsc atît de curînd pe Kuş, care tocmai se străduia să facă, pentru mine, rezumatul rezumatelor pe care i-l făcuse ei robotul-informator. Spre surprinderea mea, lăsînd neterminată ştirea despre consensul la care ajunsese, în Galaxia X, între oameni şi oscri, ea mi-a şoptit cu aceeaşi dulceaţă cu care îmi propusese propria-i căsătorie:

– Vrei să-ţi aranjez cununia cu Elga pentru astăzi, iubitule?

Mai întîi am căscat ochii, apoi gura - reacţie, zice-se specifică celor săraci cu duhul. Ulterior am fost în stare să articulez o întrebare inteligentă:

– Crezi că ea vrea?

– Cum să nu vrea? a rîs prima mea soţioară. Crezi cumva că nu e în toate minţile?

Aş fi fost în stare să-mi aleg cel puţin o duzină de neveste din personalul transgalacticului, dacă Elga nu mi-ar fi povestit, desigur, ca să mă distreze în *„zilele miresei"*, sfîrşitul tragic al tatălui ei. Bietul om murise subit la numai patruzeci şi trei de ani, după cîteva încercări nereuşite de a aplana conflictul izbucnit între cele două sute de soţii proprii, împărţite în treisprezece (număr cu ghinion) unităţi beligerante.

– Am asistat la autopsie şi i-am văzut inima. Era, cum să-ţi spun? Harcea-parcea! mi-a mărturisit ea, între două sărutări prelungi.

„Ei bine, am concluzionat eu, să fii poligam nu înseamnă să te însoţeşti cu cine nimereşti, pierzînd simţul măsurii. Femeile dezirabile trebuie studiate din toate punctele de vedere".

După ce am asolizat pe Eva şi robotul-secretar a consultat banca de date referitoare la aşezările omeneşti de pe planetă, am optat pentru Kutlerkud, oraş dintr-o zonă cu climat temperat oceanic, presărată cu numeroase staţiuni de agrement.

Înainte de a pleca spre reşedinţa aleasă, buna cuviinţă cerea să fac cunoştinţă cu familiile celor două soţii, mai ales că ACESTEA locuiau nu departe de Cosmoportul Central.

De Kuş am scăpat uşor. Tatăl şi mama ei naturală ne-au făcut o scurtă vizită în *„Zona Oaspeţilor"* din Metropola Cosmoportului. La despărţire, socru-meu, un tip gîrbovit, încercănat şi chel, a ţinut să mă sfătuiască confidenţial:

– Ai mare grijă, fiule! Femeile găsesc întotdeauna prilejul să-ţi toarne o tonă de afrodisiace în mîncare...

Cît despre Elga, ştiam cum murise taică-său. Am aflat că îşi pierduse şi mama, încă de la naştere. *„O soacră mai puţin!"*, m-am bucurat, dar ea a continuat, cu un zîmbet drăgălaş:

– Cele două sute de văduve ale tatălui meu mi-au fost ca tot atîtea mame. Ne aşteaptă la reşedinţa lor, ca să-ţi ureze bun venit şi fericire.

– Două sute de soacre pentru o singură nevastă e prea mult! Am protestat, simţind cum mi se urcă sîngele la cap. Sînt prea tînăr ca să-mi plesnească inima!

Imediat verificatorul tensiunii încastrat într-unul din premolarii mei a emis două ţiuituri alarmante, Kuş a alergat să-mi aducă un calmant, Elga a început să plîngă, cerîndu-şi iertare, iar vizita la familia ei a fost amînată *sine die.*

La Kutkerkud am fost împroprietărit, pentru început, cu o vilişoară dotată, printre altele, cu cincizeci de dormitoare, cincizeci de camere pentru copii, un apartament nupţial şi un apartament destinat în exclusivitate domnului şi stăpînului menajeriei, adică mie. Aveam şi un birou pentru robotul-secretar, căruia i-am cerut să menţină permanent contactul cu Agenţia Matrimonială Planetară Centrală, căci obţinerea tuturor datelor despre orice candidată la măritiş şi familia acesteia căpătase, în ochii mei, o importanţă capitală. Aşa că, timp de un an şi jumătate, am „achiziţionat" doar optsprezece soţii, dar toate minuţios verificate; ceream chiar şi o prognoză a evoluţiei potenţialei mirese în următorii cincizeci de ani.

Eram, prin urmare, fericitul soţ a douăzeci de tinere neveste şi nu mai puţin fericitul tată a opt copii, printre care şi un băiat, rodul primelor mele zile de dragoste cu Kuş pe transgalactic. Datorită acestei puţin obişnuite performanţe, am fost examinat de cele mai renumite geneticiene ale planetei. Pe una din ele am luat-o chiar de nevastă. Se numea Uma şi era adepta *„Teoriei lui Wlang"*. O teorie - fanteziste, după părerea mea de profan în ale ştiinţei care susţinea că bacteriile Wlang, apărute pe planetă cu trei sute de ani în urmă, după căderea Marelui Meteorit, reţin radiaţiile astrale, le descompun şi reflectă aşa numitele *„radiaţii Wlang"*, ce acţionează asupra formelor de viaţă bisexuate, producînd modificări la nivel cromozomial.

– Era normal ca, pe transgalactic, cînd nu fusese încă afectat de *Efectul Wlang*, soţul meu să poată concepe băieţi, a declarat Uma la conferinţa de presă ţinută imediat după *„zilele miresei."*

– Eşti tîmpită, a comentat Elga în seara următoare. Eu am rămas gravidă tot pe transgalactic şi am născut două gemene.

– Tu nu poţi face băieţi, asta e! i-a replicat Kuş plină de importanţă şi conştientă de prestanţa pe care i-o dădeau cele zece kilograme în plus cu care se alesese după naştere.

– Sînteţi tîmpite amîndouă, a decretat Uma, lansîndu-se într-o explicaţie savantă.

Totul s-a terminat cu păr smuls, urlete de sugari, roboţi de pază alergînd fără noimă. *„Iată ce înseamnă să-ţi iei neveste fără să le verifici, cum am făcut cu Kuş şi Elga"*, am meditat luptîndu-mă cu o migrenă ce nu voia să cedeze. Abia după patru zile petrecute în munţi, însoţit doar de roboţi am reuşit să-mi revin.

La întoarcere, am avut surpriza să-mi găsesc nevestele împărţite în trei grupări rivale, conduse de Kuş, Elga şi Uma. Mi-a trebuit ceva timp ca să le aduc la masa tratativelor şi să le conving să încheie un armistiţiu.

Cînd să răsuflu uşurat, am primit un ultimatum din partea oficialităţilor. Mi se amintea termenul limită, de doi ani, pentru acumularea numărului minim de neveste. Trebuia să mă mai însor de douăzeci şi cinci de ori în şapte luni. *(Pentru „deosebitul merit" de a fi tatăl unui băiat căpătasem o amînare de o lună!).* În caz contrar, urma să suport rigorile legii, adică să mi se completeze din oficiu, numărul de soţii.

– Ştii, mi-a sugerat, între două îmbrăţişări, Coal - una din partizanele Elgăi - se obişnuieşte ca ginerele să se însoare cu una sau mai multe din văduvele socrului, dacă-i sînt pe plac. Vreo şapte din mamele vitrege ale Elgăi nu au împlinit douăzeci şi cinci de ani, şi sînt foarte frumoase...

– Şterge-o imediat, i-am şuierat femeii, făcînd eforturi să-mi păstrez calmul.

Şi spune-i Elgăi că, dacă mai pune pe careva să-mi pomenească de haremul lui tat-su o declar imediat disponibilă. Ştiu că legea permite să te descotoroseşti de maximum cincisprezece neveste, cu condiţia să le înlocuieşti cu altele.

A doua zi am luat-o pe dolofana Kuş (mă temeam de dezastrul pe care l-ar fi putut declanşa aerele ei de mamă de băiat) şi am plecat la cules de neveste pe litoralul Oceanului Sudic, renunţînd - nu numai din lipsă de timp, ci şi fiindcă începeam să mă îndoiesc de utilitatea acestora - la preţioasele investigaţii ale robotului-secretar.

M-am însurat din şapte-n şapte zile, reuşind ca, după o jumătate de an, să revin la Kutlerkud cu douăzeci şi cinci de neveste iubitoare, dar gata racolate de Kuş pentru propria-i tabără.

Recunosc că mutarea asta n-o prevăzusem!

N-a mai trecut mult timp şi am căzut la pat. Excesul de suc de lombra îmi atacase rinichii.

Abia mă pusesem pe picioare, cînd mi-a căzut pe cap o altă fericire. Mama a venit să mă vadă.

– Călătoria asta a dat gata economiile familiei, mi-a mărturisit ea, dar taică-tu mi-a înţeles dorinţa de a conduce, măcar doi-trei ani, o casă cu atîtea nurori.

Înainte ca mintea mea să termine de descifrat sensul acestor cuvinte, verificatorul tensiunii mele a şi început să şuiere!.

După trecerea în revistă a celor

cincisprezece nepoţele, mama şi-a revărsat, fără ezitare, preaplinul inimii de bunică asupra unicului nepoţel. Între ea şi partidul lui Kuş (care deţinea acum supremaţia numerică) s-a încheiat firește, un pact de neagresiune. La rîndul lor, celelalte două partide, au format o alianţă.

Din fragedă copilărie căpătasem deprinderea de a o asculta pe mama, aşa că, acum, cînd ea şi Kuş îşi uneau glasurile, prăvălind asupră-mi torente de cuvinte, nu puteam decît să tac şi să mă retrag de pe cîmpul de bătaie, observînd neputincios cum, în plin mileniu IV, în vila mea din *„Paradisul bărbaţilor"* se instaura matriarhatul.

Aşa stînd lucrurile, nevestele din alianţa opoziţiei au apelat la ajutorul propriilor mămici. Nu mai era zi în care să nu primesc vizita vreunei soacre! Şi toate îmi descriau, cu imagini de coşmar, tratamentul inuman la care mama mea îşi supunea nurorile.

Cînd nervii mei erau deja la limita maximă a încordării, colac peste pupăză, Elga m-a anunţat, profitînd de intimitatea unei nopţi de dragoste:

– Scumpul meu, mi-am permis să pun robotul-secretar să rezerve o vilă în Zona Oaspeţilor. Mamele mele vitrege sosesc mîine. Vor neapărat să-ţi vorbească.

„Începe războiul civil", am gîndit şi mi-am pierdut cunoştinţa, nu înainte de a recepţiona un vacarm asurzitor. Senzorii care împînzeau apartamentul nupţial, cu sarcina de a-mi supraveghea organismul dădeau în cor alarma.

A doua zi în zori am fugit de-acasă. Îmbrăcat femeieşte, am reuşit să ajung în Metropola Cosmoportului Central. Am căutat adăpost în casa tatălui lui Kuş. Bătrînul, plin de înţelegere, m-a ascuns şi m-a ajutat să mă îmbarc clandestin pe un transgalactic.

Din nefericire, am fost depistat după numai două zile de zbor şi expediat înapoi cu o capsulă individuală teleghidată.

Reîntors pe Eva, mi-am primit cuvenita pedeapsă: mi s-au repartizat zece neveste din cele declarate disponibile de alţii, iar numărul celor pe care le-aş fi putut declara eu disponibile s-a redus la nouă.

Acasă, la Kutlerkud, mă aşteptau nişte surprize. Aveam o vilă de două ori mai mare şi încă şapte copii, dintre care unul era băiat. Băiatul Umei! Geneticienei mele un ochi îi plîngea de ciudă că tocmai ea infirmase teoria lui Wlang, iar celălalt îi rîdea de bucurie că dolofana Kuş (care se îngrăşa cu douăzeci şi cinci de grame zilnic) nu mai avea de ce să o privească de sus. Cît despre mama, tocmai îşi reorientase întreaga afecţiune spre nou născutul nepot.

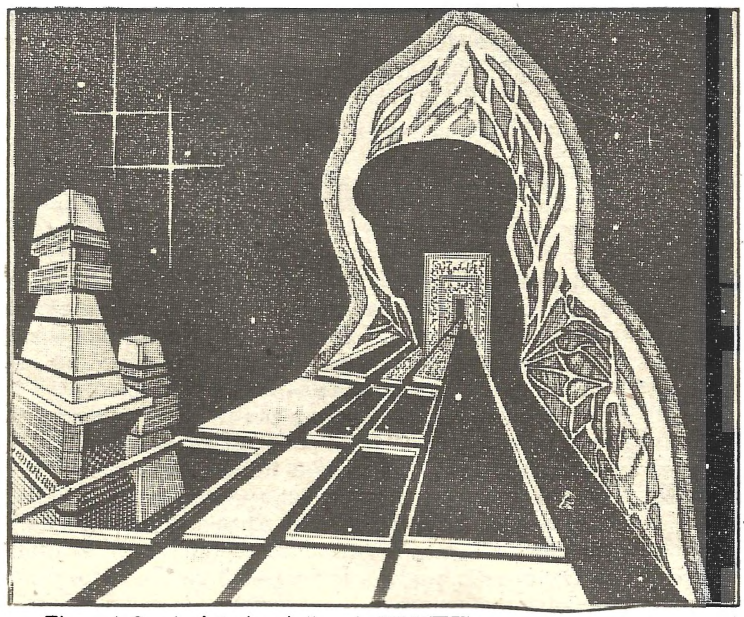

– Elga şi Coal sînt de vină, mi s-a plîns imediat Kuş imediat ce a reuşit să mă prindă singur. L-au învăţat pe fiul meu să-i spună mamei tale *„zgripţuroaică bătrînă"*.

Deşi Elga mi se părea în că foarte apetisantă, am hotărît să renunţ la ea, declarînd-o dis-ponibilă, mai ales că scăpam,totodată, de ameninţarea celor două sute de soacre care mai aveau pe conştiinţă viaţa unui biet bărbat.

Apoi s-a petrecut MINUNEA. Odată creat precedentul izgonirii unei neveste, demonul fricii că vor rămîne pe drumuri s-a strecurat printre celelalte, îmblînzindu-le ca prin farmec. În noua mea vilă s-au instalat liniştea şi buna înţelegere. Soţiile mele călcau numai pe vîrful degetelor şi discutau numai în şoaptă. Mie nu îndrăzneau să mi se adreseze dacă nu le vorbeam primul, iar ca să-i intre în voie mamei erau în stare să facă pe dracu-n patru. Nu ştiu cum reuşiseră, dar nu mai auzeam nici măcar copiii plîngînd.

După nici o lună, mama şi-a făcut bagajele.

– Plec, fiule, m-a anunţat. Sărmanul taică-tu trebuie să se simtă tare singur.

Sînt îngrijorată şi pentru fratele tău. Cred că îi scoate peri albi nevastă-sa. Ar face bine s-o părăsească şi să vină aici. E o femeie tare afurisită!

Nu m-am putut impiedica să remarc admiraţia şi încîntarea cu care mama făcuse ultima afirmaţie!

Am condus-o cu aerorapidul propriu pînă la Cosmoportul Central. La despărţire, înainte de urcarea în transgalactic, a scos dintr-unul din numeroasele buzunare ale costumului ei de călătorie, o microcasetă.

Grafică - Carmen Cozea

– Era să uit, băiete dragă. Alma mi-a dat un mesaj pentru tine.

Am tresărit auzind numele fostei mele logodnice şi, cuprins de o emoţie şi de o nerăbdare de care nu mă mai credeam capabil, am introdus imediat microcaseta în video brăţară.

Pe ecranul minuscul a apărut chipul frumos al Almei.

– Porcule! Cînd mă gîndesc că din cauza ta era să pierd un bărbat ca Gregor!!!

Urma scena sărutului nupţial dintre ea şi Gregor. Apoi nimic!

Părăsind Cosmoportul Central, am aruncat furios caseta în primul orificiu de colectare a deşeurilor refolosibile.

Reîntors acasă, am chemat robotul-secretar.

– O ţii minte pe Alma? l-am întrebat.

A afişat imediat imaginea Almei într-unul din ochii lui elipsoidali.

– Vreau cîteva neveste care să semene cu ea! am poruncit.

A găsit şase - şi m-am însurat cu toate cît de repede am putut. De data asta am lăsat un interval de o lună între două căsătorii şi am redus la minimum necesar de afrodisiace.

Dar nici una din aceste imitaţii (destul de reuşite, de altfel) ale Almei nu mi-a ostoit durerea de a o şti pierdută.

„Am greşit" mi-am spus. „O femeie care seamănă cu Alma, dar nu e Alma, nu poate decît să îmi redeschidă rana. Îmi trebuie altceva".

Aşa că, încurajat de liniştea ce continua să domnească peste femeile casei, m-am apucat să colecţionez alte şi alte neveste. Asta nu mi-a oferit o satisfacţie deosebită, în schimb numărul soţiilor mele a sărit peste sută.

– Ce joc o mai fi şi ăsta? m-am plîns grăsanei Kuş, în timp ce băieţelul nostru, care în ziua aceea împlinise cinci ani, se lăfăia în braţele mele. Îmi place o femeie, spun „hai", ea se topeşte imediat de încîntare şi, după o ceremonie fulger, o aduc acasă ca să mă bucur de ea pînă la adînci bătrîneţe.

– Ce-i rău în asta?! s-a minunat rotunda mea soţie.

– Cum, ce-i rău? Lipseşte lupta, satisfacţia de a fi cucerit femeia, mulţumirea de a şti că te-a preferat altuia! Ştii ce, Kuş? O să seduc - ba nu, o răpesc pe una din nevestele vecinului Krott!

– Ce tot spui, iubitule? Dacă îţi place una din nevestele lui Krott, cere-i-o! O să ţi-o dea, fie în dar, fie la schimb, pentru una sau mai multe din nevestele tale. Iar schimbul va fi perfect legal.

– Să i-o cer? am bîiguit. O să mi-o dea?

– Fără doar şi poate!

– Şi ea ce o să zică?

– Ştiu eu? probabil... o să se bucure. Ştii, a continuat Kuş înroşindu-se, cred că multe femei ar dori să li se ivească ocazia de a fi... de a fi... de a fi iubite şi de alt bărbat!

– Tu ai dori asta? am insinuat, mîngîindu-i braţul.

– Eu doresc doar ce doreşti tu, s-a grăbit să răspundă, afişînd un zîmbet seducător, urmat de savanta coborîre a pleoapelor. Ştii, iubitule, de trei zile am început cura complexă de slăbire. Te bucuri că micuţa ta Kuş o să fie iarăşi subţirică?

În următorii doi ani m-am distrat jucîndu-mă cu toţi cunoscuţii mei, de-a schimbul de neveste. Se distrau şi soţiile mele: pronosticau cîte şi care dintre ele vor fi obiectul schimbului lunii următoare. Dădeam femeia cu fiica sau fiicele ei cu tot şi o primeam pe cealaltă însoţită de propriile progenituri. Asta nu avea importanţă. Oricum nu reuşisem niciodată să ţin minte numele numeroaselor mele fetiţe.

Doar Kuş şi Uma nu au fost afectate de noua mea

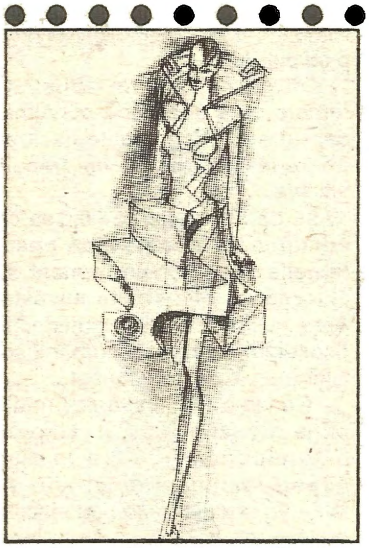

Design vestimentar - Dana Muşat - cenaclul Sfera, Brăila - debut

minte numele numeroaselor mele fetiţe.

Doar Kuş şi Uma nu au fost afectate de noua mea distracţie; nu voiam să-mi înstrăinez băieţii.

În această fază, am primit un nou comunicat oficial:

„Schimbul excesiv de neveste pe care îl practicaţi poate influenţa negativ moravurile societăţii noastre. Pe viitor vi se interzice această activitate. În compensaţie, vă oferim cinci tinere soţii care vor sosi eşalonat la reşedinţa dumneavoastră".

După ce, vrînd-nevrînd, mi-am sporit menajeria cu cele cinci exemplare mai înainte pomenite, mi-a venit, pe neaşteptate, o idee - credeam eu - salvatoare!

Am plecat cu garda prevăzută de lege (zece soţii şi cinci roboţi) să-mi vizitez familia. Plănuisem să o revăd şi recuceresc pe Alma, convingînd-o apoi să fugim împreună într-una din recentele colonii din Galaxia XIII.

Odată ajuns în oraşul natal, am închiriat o vilă în care mi-am instalat însoţitoarele şi, vrînd să fiu sigur că nu mă vor stînjeni prea mult, mi-am invitat toţi foştii prieteni să le viziteze cît mai des, dîndu-le de înţeles că nu m-aş supăra de loc dacă le-ar face avansuri dubioase. *„În felul ăsta le fac şi lor o bucurie"*, m-am autojustificat, amintindu-mi vorbele lui Kuş: *„Cred că multe femei şi-ar dori să li se ivească ocazia de a fi iubite şi de alt bărbat!"*. (Fiindcă veni vorba, Kuş, redevenită suplă, se afla printre cele care mă însoţiseră).

De cei cinci roboţi am scăpat ademenindu-i pe rînd în serele fratelui meu; le-am şters memoria şi i-am lăsat să zacă în aşteptarea unui specialist care să-i reprogrameze.

Plin de încredere în viitor, am închiriat, sub nume fals, un aeroultrarapid şi am decolat spre insula Moh, unde Alma şi Gregor aveau o fermă.

M-au primit ca pe un vechi prieten. Aveau doi băieţi frumoşi (ca mama lor) şi păreau foarte fericiţi. Au trecut cîteva zile pînă am reuşit s-o prind pe Alma singură. A ascultat indiferentă înflăcărata mea declaraţie de iubire şi propunerea de a ne reface viaţa fugind împreună. Apoi mi-a întors spatele, nu înainte de a-mi replica, cu un zîmbet sarcastic:

– Ai venit pînă aici special ca să-mi spui asta?! Nu era mai comod să-mi trimiţi o înregistrare?

M-am urcat imediat în aeroultrarapid şi am şters-o, fără să ştiu încotro.

Dar n-a fost nevoie să-mi bat capul cu asta. Şase nave patrulă ale AGENŢIEI EVA m-au scutit de luarea unei decizii, înconjurîndu-mă şi somîndu-mă să le urmez.

Chiar a doua zi am fost îmbarcat, alături de neveste şi de roboţii reprogramaţi, pe un minitransgalactic cu destinaţia EVA.

– Autorităţile sînt profund dezamăgite de comportarea dumneavoastră, mi-a comunicat tînăra funcţionară care ne-a întîmpinat pe Cosmoportul central. Sînteţi la a doua tentativă de dezertare din rîndurile cetăţeni lor planetei noastre. Sînt împuternicită să vă aduc la cunoştinţă că pedeapsa dumneavoastră constă în suspendarea definitivă a dreptului de a vă declara vreuna dintre soţii ca fiind disponibilă şi în obligaţia de a vă spori familia cu încă douăzeci de reprezentante ale sexului frumos. Iar pentru faptul că, pe o altă planetă, v-aţi purtat ca un... proxenet faţă de propriile soţii, vi se acordă un supliment de zece tinere... puţin trecute de treizeci şi cinci de ani, care pînă acum au aşteptat zadarnic să fie cerute în căsătorie.

Am primit ştirea cu sinceră nepăsare. Ce mai contau trezeci de neveste, cînd acasă aveam vreo sută, iar Alma nu avea să facă nicicînd parte din ele? „Capul sus", m-am încurajat. „Cei care-mi vor binele m-au readus în Paradisul bărbaţilor. Uite, fata asta îmi place şi nu trebuie decît să deschid gura pentru a o căpăta".

– N-aţi vrea să-mi îndulciţi pedeapsa devenindu-mi soţie? m-am pomenit întrebînd-o şi, ca prin farmec, expresia oficială a feţei ei s-a metamorfozat într-un zîmbet încărcat de nesperată fericire.

La Kutlerkud mă aştepta, iarăşi o nouă locuinţă, de dimensiuni impresionante. Un palat prin care mişunau fiicele şi nevestele. Aflaseră că nu mai aveam dreptul să-mi declar disponibilă vreo soţie, aşa că neînţelegerile, divizarea în grupuri şi grupuleţe, certurile, plînsetele copiilor şi vizitele soacrelor au reînceput, sporind, încet dar sigur, în frecvenţă şi intensitate.

Descoperindu-mi un sinucigaş simţ al umorului, am dat de ştire mamei: „Vino! Am nevoie de ajutorul tău. Cele o sută cincizeci de soţii ale mele se ceartă!".

Ei bine, cred că mama a simţit că întinereşte brusc şi a sărit în primul transgalactic, căci a apărut la Kutlerkud mult mai devreme decît prevăzusem.

Am lăsat-o să „aplaneze" neînţelegerile şi să dea dispoziţii după bunul ei plac. Nu mi-a înşelat aşteptările, avînd o formidabilă găselniţă: a amenajat o sală de „sport", în care arbitra personal păruielile dintre nurori sau - de ce nu? - dintre cuscre.

În ceea ce mă priveşte, eram silit de împrejurări să mă tot însor, căci, cu oricare din vechile neveste, plăcerile actului sexual erau complet anihilate de logoreea femeii, care profita de ocazie pentru a mă sufoca cu reproşuri, împroşcînd simul tan cu vorbe rele la adresa tutu ror celorlalte locatare ale tumultoasei mele locuinţe.

De la o vreme, apetitul meu sexual s-a diminuat simţitor, spre bucuria mea şi disperarea nevestelor. Dacă treceau zece zile fără ca vreuna dintre ele să fie invitată în apartamentul nupţial, mîncarea mea căpăta un puternic iz de lombra, amo-amo, kukur şi alte afrodisiace cu renume. M-am plîns mamei, care s-a arătat indignată:

– De acum încolo voi supraveghea personal programul roboţilor de la bucătărie! Nu voi permite acestor destrăbălate să distrugă sănătatea fiului meu cel mai iubit!

Dar cantitatea de afrodisiace din bucatele care mi se serveau a crescut în loc să scadă. Pasămite, mama nu voia ca nevestele celui mai iubit fiu al ei să-l compromită plîngîndu-se de lipsa bucuriilor iubirii!

Am început să fac vizite prietenilor din oraş la ora prînzului sau a cinei, dar am constatat cu stupoare că mîncarea lor emana aceleaşi miresme dubioase.

Obişnuindu-mă cu gîndul că afrodisiacele îmi vor veni de hac, ca şi proaspăt răposatului meu socru, tatăl lui Kuş, m-am apucat să-mi redactez testamentul. Cu limbă de moarte, îmi rugam tatăl şi fratele să-mi răpească cei doi fii, ducîndu-i cît mai departe de Eva, „Paradisul bărbaţilor".

Dar, într-o bună dimineaţă, superdotatul meu robot-informator mi-a comunicat exact ştirea care - ştia el! - putea să-mi facă cea mai mare plăcere:

„În Galaxia X, conflictul dintre oameni şi oscri a reizbucnit, cu nemaiîntîlnită violenţă. Oscrii cuceresc planetă după planetă, dedîndu-se la înfiorătoare atrocităţi. Armatele noastre au nevoie de întăriri. Voluntarii se vor prezenta personal la centrele de recrutare de pe planeta de reşedinţă. Pe EVA, bărbaţii între 30 şi 50 de ani care doresc să-şi rişte viaţa pentru binele omenirii sînt aşteptaţi la Centrul de Recrutare din Metropola Cosmoportului Central. Pentru supravieţuitorii conflictului, reîntoarcerea pe Eva nu este obligatorie; se vor putea stabili, conform dorinţei, pe orice altă planetă locuită de oameni".

Am mulţumit tuturor sfinţilor, zeilor şi idolilor de care auzisem vreodată pentru norocul meu: împlinisem treizeci de ani în urmă cu trei zile!

Încredinţat că, odată ce-mi oferea şansa evadării din „Paradisul bărbaţilor", NOROCUL avea să mă scoată teafăr şi nevătămat din războiul cu oscrii, mi-am rupt testamentul şi n-am mai zăbovit decît pentru a înregistra mesajul de rămas bun destinat familiei: *„Fiţi mîndre de fiul, soţul şi tatăl vostru! Cu gîndul la voi, poţ muri fericit pentru salvarea omenirii!"*

Am sărit în aeroultrarapidul de ultimul tip, recent achiziţionat, şi nu m-am mai oprit pînă în Metropola Cosmoportului Central.

Odată ajuns la Centrul de Recrutare, am fost nevoit să mă ciupesc cu sălbăticie de braţ - ca să fiu sigur că nu visez! Căci, în faţa intrării, coplanetarii mei începeau ora începerii programului de lucru cu publicul formînd un luuuung şir de chipuri destinse, aureolate de încredere în viitor!

Premiul II Nemira 1992

FRANKENSTEIN

Sîmbătă, 25 Februarie, la orele 17.30, Sala Palatului din Bucureşti a găzduit premiera filmului american - *Frankenstein* şi lansarea romanului omonim al scriitoarei Mary Shelley (ed.. Univers).

Reamintim că romanul a fost publicat în Anglia anului 1818, cînd autoarea avea doar 20 de ani şi devenise soţia celebrului poet P.B. Shelley. Cartea a avut un răsunător succes, fiind cea mai cunoscută creaţie a autoarei, deşi aceasta a mai scris încă şase romane.

Această versiune cinematografică aparţine regizorului Kennet Branagh şi are în rolul creaturii lui Frankenstein pe Robert de Niro, care a suport cu stoicism 8 ore de machiaj. Autorul machiajului-Daniel Parken se află pe lista nominalizărilor pentru premiul Oscar.

A.B.

INCURSIUNE ÎN ISTORIA LITERATURII HORROR (3)

„CĂLUGĂRUL" LEWIS

Unul din autorii care au influenţat profund curentul romantic şi în opera căruia romanul gotic englez atinge apogeul este Mathew Gregory Lewis. Cum am arătat în episodul trecut al serialului nostru, Horace Walpole şi Ann Radcliffe au fost prizonierii romanului gotic deşi povestirile lor erau şi moralizatoare şi destul de „cuminţi". Acest lucru nu-i mai este suficient lui Lewis care pe la douăzeci de ani - cam cît avea şi Mary Shelley cînd a scris Frankenstein - publică, anonim e drept - cartea care-l va face celebru, în volum cu un conţinut destul de ofensator la adresa moralei acelei epoci pentru a putea fi numit de criticii vremii - şi nu numai de ei - opera unui „sadic".

Matthew Gregory Lewis s-a născut la 9 iulie 1775 (a murit la 14 mai 1818), tatăl său fiind subsecretar la Minsterul de Război. Studiază la Oxford, călătoreşte pe continent, în Franţa şi în Germania, unde va lua contact direct cu romantismul german, simţindu-se atras în special de dramele lui Schiller, ale căror subiecte le va „împrumuta" în propriile sale creaţii (de ex. Adelman, 1801), de poemele lui Burger (Leonore) şi de scrierile lui Korner şi Kotzebue. Astfel, primele sale piese vor purta în mod evident amprenta romantismului german, dar şi a filonului gotic englez: *The Castle Spectre* (1797), *The East Indian* (1799). Urmează apoi *Alphonso* (1802), *The Bravo of Venice* (1805), *Adelgitha* (1806), *One O'Clock or The Knight And The Wooddemon* (1807), *Venoni* (1808), dar şi o serie de culegeri precum *Tales of Terror* (1795), *Tales of Wonder* (1801) şi *Romantic Tales* (1808).

Nici una din operele menţionate nu va atinge însă popularitatea romanului său de debut, publicat în 1796: *Ambrosio or The Monk, A Romance* (Călugărul, Minerva, Bucureşti, 1987). Acţiunea se derulează prin 1600, în Spania. Ambrosio, supranumit „Omul sfînt", starеţul mînăstirii capucinilor, este vizitat de un demon ce luase înfăţişarea Matildei, o tînără şi frumoasă novice. Seducîndu-l, ea îl încurajează în a comite cele mai groaznice nelegiuiri (printre care violul propriei sale surori şi uciderea mamei - bineînţeles fără a şti de la început cine sînt victimele). Înainte de a se confrunta în final cu însuşi Lucifer.

Deşi a fost publicat cu aproape două sute de ani în urmă, *Călugărul* poate fi considerat primul roman horror modern în limba engleză. Apreciată la vremea respectivă ca obscenă şi blasfemiatoare, cartea a fost cenzurată în ediţiile ulterioare în mare măsură şi pentru că autorul ei devenise între timp membru al Parlamentului. Toate convenţiile epocii respective sînt călcate în picioare, materialul prezentat în roman putînd sta fără îndoială alături de producţiile similare ale secolului al XX-lea. Întîlnim aici copii morţi, călugăriţe mutilate, crime de tot felul, alături de recuzitele uzuale ale romanului gotic: nobili spanioli şi femei de o mare frumuseţe, inchizitori, oglinzi vrăjite şi incantaţii în miez de noapte, strigoi şi demoni, încăperi bîntuite de fantome, pasaje secrete şi turnuri în ruină, osuare şi catacombe pline de mucegai. Prin personajul central Lewis a creat un erou remarcabil, un strămoş al lui Dracula sau Norman Bates. Ambrosio e un tip faustian, dar care nu e stăpînit nici de patima banului şi nici de cea a puterii absolute sau a cunoaşterii. El reprezintă patima în sine, el e un om cu pasiuni puternice, a cărui „piosenie e egocentrică, orgolioasă" cum arată Dan Grigorescu. Ambrosio cade uşor pradă voinţei unei făpturi înzestrate cu o mare ştiinţă a ispitirii, la fel cum se întîmplă cu Christabel din poemul cu acelaşi titlu al lui S. T. Coleridge (1816). Matilda - ca şi Geraldine în poem - este întruchiparea ispitei, o trimisă a iadului ce-şi urzeşte cu abilitate intriga care va distruge treptat trupul şi sufletul starеţului. Ambrosio îşi vinde sufletul şi încearcă apoi să-l trişeze pe Stăpînul Întunericului; numai că acesta - ca de obicei - este mai viclean şi îl execută pe nefericitul călugăr. Aşa cum arată Les Daniels „răul nu este exterior" ci se află „în interiorul protagonistului" (St. Jones, Kim Newman, *Horror: 100 Best Books*, Hodde & Stoughton, London 1992, pag. 29). În faţa sa nu există nici o persoană a cărei virtute să-i permită a-l înfrunta, nimic nu se poate opune Răului. Dan Grigorescu în *Prefaţa* la ediţia românească a romanului consideră că Ambrosio e o parte a unei opoziţii între „doi indivizi care îi formează personalitatea - victima demonului şi sfîntul devenit demon" (pag. XXXIII). Personaj damnat, amestec de Prometeu şi Satan, starеţul este un predecesor al titanilor lui Byron, dar şi unul dintre cei mai cunoscuţi eroi satanici ai romantismului, erou care nu supravieţuieşte pentru că Răul nu poate niciodată triumfa chiar dacă e ucis de alt Rău - în speţă de Lucifer. Oricum ar fi, Călugărul este o carte revoluţionară pentru vremea cînd a fost scrisă, un roman ce sfidează limitele genului.

(va urma)

Florin Mircea Tudor

BOOKSHOP

Ultimele noutăţi horror în Anglia

Making Love (Făcînd dragoste) de Nancy Holder şi Melanie Tem, Raven Books, Robinson Publishing, London, 1995, 372 pag

Acest roman - „erotic horror" deschide seria specializată pe horror-fantasy din acest an a editurii Robinson, apariţiile derulîndu-se în ritmul de una/lună. Romanul a apărut în America în 1993, fiind primul din seria intitulată *Demon Lover (Iubitul demon)*. Cele două autoare au primit în 1992 premiul *Bram Stoker* acordat de *Horror Writers of America*. Melanie pentru *prodigal* (categoria roman-debut), Nancy (categoria povestire).

Making Love este inspirat din *Frankenstein*-ul lui Shelley. O severă învăţătoare - Charlotte Tobias, îşi foloseşte cu ocazia aniversării a 40 de ani puterile cu care este înzestrată pentru a-şi crea, cu ajutorul visurilor, un amant perfect cu care să facă dragoste în stiluri şi feluri pe care nu vi le-aţi imaginat niciodată. Numai că această creatură - Phanes, deşi perfectă din punct de vedere sexual, nu are suflet. Treptat, Charlotte pierde controlul asupra lui şi este *tîrîtă* într-un voiaj al nebuniei şi mîniei, unde i se relevă adevărurile propriului subconştient. Un roman fascinant şi emoţionant ce poate imprima o nouă direcţie horror-ului psihologic modern.

The collected Ghost stories of EF BENSON (Povestirile cu fantome ale lui EF Benson), editor Richard Dalby, Robinson Publishing, London, 1994, 624 pag.

Edward Frederic Benson (1867-1940) a fost fiul unui arhiepiscop din Canterbury; a scris mai mult de 100 de cărţi de mare succes în epoca respectivă, însă aproape uitate astăzi. Benson rămîne însă în istoria literaturii horror prin povestirile sale despre fantome, probabil cele mai bune scrieri ale sale.

Culegerea de faţă cuprinde 54 de povestiri publicate iniţial în *The Room In The Tower* (1912), *Visible And Invisible* (1923), *Spook Stories* (1928) şi *More Spook Stories* (1934).

Povestirile sale sînt extrem de variate de la eterni vampiri (THE ROOM IN THE TOWER/ JSF 60), la fantome ucigaşe, viermi şi melci spectrali şi monstruoşi *(Negotium Perambulans, And No Bird Sings)* pînă la prezicători mincinoşi şi false şedinţe de spiritism *(Spinach, Mr. Tilly's Seance)*, de la îngrozitoare femei preistorice *(The Horror-Horn)* la jocuri aparent nevinovate *(Pirates)*.

Interesant este faptul că multe dintre povestirile cu fantome au un puternic caracter autobiografic; multe sînt narate de un burlac inveterat care se dovedeşte a fi Benson.

Antologia de faţă, beneficiind de un cuvînt înainte al lui Joan Aiken şi de o prefaţă a autorului, este completatăde *The Clonnel Witch-Burning*, eseu revelator pentru interesul autorului în probleme supranaturale. O lectură interesantă pentru amatorii de nopţi albe.

Florin Mircea Tudor

Despina Pasăre

Model cosmogonic cu mere

La început a fost mărul
căzut din pom.
Apoi a fost sămînță din
care a răsărit
pomul de mar
Și a fost noapte și a fost
dimineața
cînd mărul a înflorit
copilărește
Și a fost primăvară și a
fost vara
și într un tîrziu de toamnă
planetele ca niște mere
se roteau pirguite brumate
în jurul lor însele
tmute de tămîie
ca de atracția dragostei
cosmice
ramurile rotindu-se în
jurul trunchiului
rădăcinile strîngeau degete
pietrificate
mărul din care ieșiseră
relicva mărului care fusese
relicva mărului originar
frunzele-stele mutindele
suflete
cad în neant
poalele pomului nu există
printre crengute stau
agățate
viforе în spirală
în vals deturnat de giganți
fierbinți
ca plasma celui mai
durabil sentiment
Ura
Pe lîngă pom
mai există unul
și încă unul
și încă
și toată livada de meri
cu mere pictate în galben
și roșu:
ură și iubire
Fiecare noapte
e urmată de zi
Lumina e cea care
preschimbă infernul în rai
populat pe rînd de
îngeri albi și negri
tabla de șah
pe care - ce noroc!
e remiză etern
Livada e urmată de alte
livezi
la nesfîrșit
Mereu uragane de timp
înaintează șerpește, cotit
de la minus la plus infinit
și napoi
Planetele mai cad
se ofilesc pe partea
neumbrită
a frunzei stelare
trăim și noi pe un fruct
nevăzuți
forîndu-i carnea
brăzdîndu-i pielița cu
autostrăzi
și canale
Grădinarul lipsește
deocamdată
Închipuirea-i plantează
meri și
se hrănește cu mere

IMAGINI MIȘCATE

Respirația morții

Cu:
Craig Sheffer
Anne Bobby
David
Cronenberg
scenariul
și regia:
Clive Barker

Scenariul are la bază romanul „Cabal" al aceluiași Clive Barker.

Un film despre un oraș Median așezat sub un cimitir părăginit, cu o lume aflată în afara sferei noastre de înțelegere, mișcîndu-se după ritualuri bizare, un film despre cum ajunge un individ să fie șovin cînd nu înțelege cum trebuie ce se întîmpla și de ce se întîmplă.

Imaginile sînt șocante, dar nu salvează ansamblul, care mi se pare sec și chiar dacă ar mai fi stat la dospit încă un secol, tot n-ar fi depășit mediocritatea.

DON SIMON

Remus CERNEA

muzica sferelor

6

Dacă pînă acum am făcut referiri la formații și albume rock care tratează tematici SF, Fantasy sau Horror, mi se pare indicat să inversez sensul în unele episoade și să ofer informații despre muzicieni și creații rock pomenite în romane SF.

Astfel, "teribila" carte a lui Norman Spinrad "Mașinăria Rock and Roll" (ed. Nemira - 1993) abundă de referiri la celebre nume care au făurit istoria celui mai important și complex fenomen muzical (și nu numai) al secolului XX - ROCK-ul - : THE BEATLES, ROLLING STONES, FRANK ZAPPA, JIMI HENDRIX, JANIS JOPLIN, THE DOORS, BOB DYLAN, ELVIS PRESLEY, GRATEFUL DEAD etc.

Spinrad, geniu rebel al SF-ului mondial (cu siguranță HIPPIE pe vremuri), construiește acest roman fascinant pe ideile fundamentale promovate în "epoca hippie" a anilor '60-'70: pace, dragoste, non-violență, revolta față de societate și de regulile ei impuse în mod artificial, față de lumea producțiilor "culturale" comerciale etc. Cartea poate încînta, dar și șoca în același timp. Latura anarhistă a ei este subliniată și prin apariția, ca personaj relativ important, a lui Larry Coopersmith, alias Gregor Markowitz, autorul "Teoriei Entropiei Sociale" - tipul citat în draci în excelentul roman de esență filosofică "Agentul Haosului" (ed. Nemira 1993). De data aceasta mă abțin să intru mai mult în descrieri amănunțite ale "Mașinăriei...", lăsîndu-vă vouă plăcerea de a-i descifra sensurile adînci.

Mai amintesc însă, că numeroasele trupe și evenimente citate (WOODSTOCK, ALTAMONT - de exemplu) trezesc nostalgii aparte și te apropie de mesajul cărții, doar dacă... știi despre ce este vorba...

Se poate ca nu toți să fie la curent cu modul la care cîntau, de pildă, JANIS JOPLIN, JIMI HENDRIX, FRANK ZAPPA sau JIM MORRISON și ce au lăsat aceste personalități extraordinare în urma lor. Așadar, se impune - după părerea mea - cel puțin o sumară trecere în revistă a activității acestor creatori de mare artă care "au dat aripi unei generații și au ridicat flamura rebelă a revoluției".

Pentru început... THE DOORS.

Trupa debutează concertistic în vara lui 1965. Show-urile neobișnuite date de Jim Morrison, solistul vocal, impresionează încă de la început atît pozitiv cît și negativ (în funcție de nivelul prejudecăților celor care priveau). Stilul nou practicat, un hard-rock experimental, și fascinația jocului de scenă executat de Jim Morrison crează atributele a *ceva* cu totul deosebit.

Odată cu primul lor album, THE DOORS (1967), a cărui valoare de excepție este unanim recunoscută, Jim Morrison (voce), Robby Krieger (ch., voce), Ray Manzarek (claviaturi, voce) și John Densmore (baterie) își accelerează evoluția lor ascendentă, dar meteorică (mai bine zis cometară) în rock-ul american. Piese ca BREAK ON THROUGH, THE END, LIGHT MY FIRE, END OF THE NIGHT ocupă un loc aparte în sufletul fiecărui ascultător care a dat de ele.

Muzica "Doors" face apologia visurilor, a dragostei și desfide lumea noastră violentă și meschină, lumea sfîșiată de conflicte militare stupide, irationale, lumea îmbîcsită de idiotenie, nebunie, prejudecăți etc.

Cele mai bune albume pot fi considerate THE DOORS (1967), STRANGE DAYS (1968) și L.A WOMAN (1971) fără, însă, a le desconsidera pe celelalte.

Moartea subită a lui Morrison (la numai 27 de ani) survenită în 1971 la Paris, rupe firul unei cariere deosebite și-l transformă (ca pe, oh, ce multe alte nume ale rock-ului intrate prematur în neființă) într-un simbol permanent tînăr al generațiilor succesive de tineri rebeli...

Admirator al lui Nietzsche, Baudelaire și Rimbaud, Jim Morrison a publicat în timpul vieții două volume de versuri. Aceste creații ale celui ce, în studențe (la regie film), realiza pelicule abstracte sînt învăluite într-o aură de bizar, dar și de profunzime.

Pentru un plus de informație vă recomand să vizionați filmul realizat în 1991 de celebrul regizor Oliver Stone - un fan Doors - care a reușit să surprindă aspecte esențiale ale destul de controversatei biografii a formației DOORS și a "leader"-ului ei, Jim Morrison. În rolul principal, actorul Val Kilmer intră surprinzător de bine-în pielea lui Morrison, iar scena de final a filmului, atunci cînd este prezentat - ca un adevărat loc de pelerinaj - mormîntul lui Jim din cimitirul Père Lachaise (Paris) alături de alte nume sonore ale culturii (Bizet, Balzac, Baudelaire...) este de-a dreptul emoționantă

Încheiu cu speranța că veți termina de citit acest episod intrînd în transă în acordurile superbei "Riders on the Storm" de pe "L.A. Woman".

Discografie THE DOORS:

1 THE DOORS (1967)
2. STRANGE DAYS (1968)
3. WAITING FOR THE SUN (1968)
4. SOFT PARADE (1969)
5. MORRISON HOTEL/ HARD-ROCK CAFÉ (1970)
6. ABSOLUTELY LIVE - DUBLU L.P. (1970)
7. L.A. WOMAN (1971)
8. OTHER VOICES (1971)
9. FULL CIRCLE (1972) - post mortem

Știm că mulți dintre fanii DOORS vor fi dezamăgiți de relativ puțina informație conținută în prezentul articol, dar l-am publicat numai pentru a saluta astfel un veritabil act de cultură de un curaj nebunesc semnat editura QUO VADIS ? PRESS - PLOIEȘTI. E vorba de apariția volumului lui Jim Morrison intitulat *"O rugă americană și alte scrieri"* care conține (în versiune bilingvă engleză-română) textele cîntecelor formației *DOORS* precum și cele conținute în plachetele de versuri publicate de Morrison. Traducerea este semnată de *Mara Popa*, iar coperta de *Ionuț Bănuță*.

(n. r.)

VIDEOMANIA

SHADOWCHASER

cu: Frank Zagarino,
Meg Foster, Paul Koslo
regia: John Eyers
scenariu: Stephen Lister
producție: SUA, 1992

După ce am văzut filmul, mi-am zis că a fost o mare pierdere de timp; un film prost e puțin spus. Dar să vă fac o idee despre această „creație" cine-matografică intitulată *„Vînător de umbre"* (un nume care se vrea sugestiv, numai că puteau să-i zică la fel de bine și „Vînător de cai verzi pe pereți").

Institutul RTA (Research Technical Advanced) a realizat un android destinat să rezolve conflictele războinice, să inițieze, așa cum reiese și din numele său - Romulus, o nouă eră. Numai că androidul se simte frustrat știindu-se la discreția celor care îl manipulează și dorește să-și dirijeze singur existența. Așa că androidul evadează din institut și, cu ajutorul cîtorva complici umani (pe care se pare că i-a scos din pămînt), sechestrează oamenii dintr-un spital, ba încă mai cere și niscaiva milioane de dolari, amenințînd cu uciderea ostaticilor dacă banii nu-i vor fi livrați.

Pentru a-l contracara pe Romulus, este dezghețat un fost jucător de fotbal american, versat în ale crimei (mai țineți minte „Demolition Man" - cei care erau un pericol pentru societate sînt făcuți înghețată), promițîndu-i-se grațierea.

Nu spun că de-aici începe jocul de-a șoarecele și pisica, fiindcă aceste animale s-ar simți jignite dacă le-ar cere cineva să se preteze la jocul stupid din film.

Florin Iulian HRIB